

Heimdallur 1929 - 1934 og 1968 – 1969, seinni hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnmál – Lög Heimdalla – Ólafur Thors – Félagstíðind Heimdalla

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmálamaðurinn
Askja 2-40, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

R

ON
RG.

Fra Skrifstofu Sjálfstæðisflokkssins

Fyrri fálbóðin var einlötningar, fólkfóðari, að efni mest tilkynningar til félagsmanna.

Enginn íslenzkra stjórnmálaflokkka hefur notið trausts æskunnar í jafn ríkum mæli og Sjálfstæðisflokkurinn og enginn íslenzkra stjórnmálaflokkka hefur veitt aðskufólkki slík tækifær sem hann. Vegna þessara nánu tengsla við hina ungu kynslóð, er stefna flokksins síung, fær um að aðlaga sig kröfum nýrra tíma og stærriverkefna.

Hafi sá grunur læðst að nokkrum manni, að hið nána samband Sjálfstæðisflokkssins og hins Unga Íslands væri að rofna eða væri ekki eins náið og áður, hefur sá grunur horfið við lestur bréfs þess, er dr. Bjarni Benediktsson, formaður Sjálfstæðisflokkssins sendi Heimdalli FUS og Sambandi ungra Sjálfstæðismanna fyrir nokkru og vakið hefur verðskuldað athyg'i. Í bréfi sínu segir dr. Bjarni Benediktsson, að „ungir Sjálfstæðismenn hafi frá upphafi lagt af mörkum ómetanlegan skef til eflingar flokki okkar, í senn með því að móta stefnu flokksins í ýmsum mikilvægum málum og með ötlu starfi til að afla henni fylgis.“

Síðar í bréfinu beinir formaður Sjálfstæðisflokkssins þeirri ósk til ungra Sjálfstæðismanna, að þeir „skipi nefndir til rannsókna á tilteknunum, afmörkuðum viðfangsefnum með það fyrir augum, að alít þeirra megi verða til að móta stefnu flokksins í þeim.“ Hann lýkur bréfinu með því að láta í ljós um að hinir „ungu áhugamenn flokksins auki enn áhrif æskunnar innan hans, efti flokkinn og skapi skilyrði vaxandi velmegunar allrar þjóðarinnar, sem upprennandi kynslóð nyti góðs af.“

Ungir Sjálfstæðismenn fagna þeirri viðurkenningu á starfi þeirra, því trausti, sem dr. Bjarni Benediktsson ber til þeirra og greinilega kemur fram í bréfi hans.

Þess má að lokum geta að árangurinn af þessari orðsendingu formanns Sjálfstæðisflokkssins er nú orðinn sá, að stjórnir Heimdallar FUS og Sambands ungra Sjálfstæðismanna hafa ákveðið að setja á fót, Rannsóknar- og Upplýsingastofnun til þess að vinna að rannsóknum á hinum ýmsum þáttum þjóðmálanna í því skyni að móta og endurnýja stefnu Ungra Sjálfstæðismanna í þeim.

FÉLAGSTÍÐINDI HEIMDALLAR

FÉLAGS UNGRA SJÁLFSTÆÐISMANNA

Ritstjórar og ábm.: EGGERT HAUKSSON og VALUR VALSSON

7. TBL.

AGUST

2. ÁRG.

Unga Ísland!

Enginn íslenzkra stjórnmálauflokka hefur notið trausts æskunnar í jafn ríkum mæli og Sjálfstæðisflokkurinn og enginn íslenzkra stjórnmálauflokka hefur veitt æskufólkí slík tækifærj sem hann. Vegna þessara nánu tengsla við hina ungu kynslóð, er stefna flokksins síung, fær um að aðlaga sig kröfum nýrra tíma og stærri verkefna.

Hafi sá grunur læðst að nokkrum manni, að hið nána samband Sjálfstæðisflokkssins og hins Unga Íslands væri að rofna eða væri ekki eins náið og áður, hefur sá grunur horfið við lestur bréfs þess, er dr. Bjarni Benediktsson, formaður Sjálfstæðisflokkssins sendi Heimdalli FUS og Sambandi ungra Sjálfstæðismanna fyrir nokkru og vakið hefur verðskuldað athyg i. Í bréfi sínu segir dr. Bjarni Benediktsson, að „ungir Sjálfstæðismenn hafi frá upphafi lagt af mörkum ómetanlegan skerf til eflingar flokki okkar, í senn með því að móta stefnu flokksins í ýmsum mikilvægum málum og með ötlu starfi tjl að afla henni fylgis.“

Síðar í bréfinu beinir formaður Sjálfstæðisflokkssins þeirri ósk til ungra Sjálfstæðismanna, að þeir „skipi nefndir til rannsókna á tilteknunum, afmörkuðum viðfangsefnum með það fyrir augum, að álit þeirra megi verða til að móta stefnu flokksins í þeim.“ Hann lýkur bréfinu með því að láta í ljós von um að hinir „ungu áhugamenn flokksins auki enn áhrif æskunnar innan hans, eflí flokkinn og skapi skilyrði vaxandi velmegunar allrar þjóðarinnar, sem upprennandi kynslóð nytí góðs af.“

Ungir Sjálfstæðismenn fagna þeirri viðurkenningu á starfi þeirra, því trausti, sem dr. Bjarni Benediktsson ber til þeirra og greinilega kemur fram í bréfi hans.

Þess má að lokum geta að árangurinn af þessari orðsendingu formanns Sjálfstæðisflokkssins er nú orðinn sá, að stjórnir Heimdallar FUS og Sambands ungra Sjálfstæðismanna hafa ákveðið að setja á fót, Rannsóknar- og Upplýsingastofnun til þess að vinna að rannsóknum á hinum ýmsum þáttum þjóðmálanna í því skyni að móta og endurnýja stefnu Ungra Sjálfstæðismanna í þeim.

Birgir Ísl. Gunnarsson:

„Breyta þarf svip í slenzkrar stjórnmálabaráttu“

„Hver sem kosningaréttar neytir er starfandi stjórnmálamaður.“

Pessi orð, er Sigurður Guðmundsson skólamestari á Akureyri, viðhafði eitt sinn í ræðu, hafa oft komið í huga minn að undan-

förnu. Tilefnin hafa jafnan verið ummæli og skrif oft mætra manna, þar sem stjórnmálamenn eru teknir fyrir sem ákveðin stétt í þjóðfélaginu.

Það virðist vera í nokkurri tízku núna að nöldra út í stjórnmálamenn sem slika, án þess að nokkuð sé greint á milli einstakra manna. Þeir, sem kallaðir eru stjórnmálamenn, eru þá teknir á kné viðkomandi, og þeim gefið ýmislegt að sök. Stjórnmálamennirnir eiga þá sök á flestu því, sem aflaga fer í þjóðfélögnum, þeir hafa tekið sér af mikið vald, þeir eiga ekki að skipta sér af menningarmálum þjóðarinnar og alls ekki að hafa nein afskipti af menningarstofnunum ríkisins — og þannig mætti lengi áfram telja.

AÐEINS STIGSMUNUR?

Auðvitað eru þeir, sem veljast til trúnaðarstarfa á stjórnmálasvið-

inu, misjafnir eins og annað fólk, og enginn óskeikull. Allir hafa vafalaust gert sín mistök, sem eru réttilega tilefni gagnrýni. — Þeir sem veljast í trúnaðarstöður á stjórnmálasviðinu eru hvorki betri né verri en almennt gerist. Þeir eru spegilmynd þeirrar þjóðar sem hefur kosið þá. En að halda því fram, að „stjórnmálamenn“ sé hópur, sem sérstaklega þursi að gjalda varhug við, sýnir misskilning á eðli og tilgangi lýðræðisins.

Við ihugun á orðum Sigurðar Guðmundssonar, sem að ofan greinir, kemst maður að þeirri niðurstöðu, að í raun og veru sé aðeins stigsmunur, en enginn eðlismunur á stjórnmálastörfum hins almenna kjósanda og „stjórnmálamannanna.“

MIKILVÆGI STJÓRNMÁLA-FLOKKA

Almennur skilningu á því, að stjórnmálflokkar séu nauðsynlegar þjóðfélagsstofnanir í lýðræðisþjóðfélagi virðist eiga nokkuð erfitt uppdráttar hér á landi. Sem dæmi má nefna, að á vegum allra íslenzkra stjórnmálflokka starfa samtök fyrir ungt fólk. Samtök þessi eru af mörgum litin hornaugu. Kemur það e.t.v. bezt fram í því, að nýlega var skipuð nefnd á vegum menntamálaráðuneytisins til að semja frumvarp um æskulýðsmálefni. Flest æksulýðssam-

tök í landinu áttu þar fulltrúa, nema stjórnmálasamtökum. Vinna þau samtök þó mjög þýðingarmikil æskulýðsstörf og innan þeirra vébanda starfa þúsundir ungra manna og kvenna.

EDLI STJÓRNMÁLA-STARFSINS MISSKILIÐ

En hverjar eru þá orsakir þess, að stór hópur manna misskilur eðli og tilgang stjórnmálastarfsins eða vanmetur mikilvægi stjórnmálflokka? Orsakirnar eru vafalaust margar.

Ein orsök er án efa sú, að kennsla í þjóðfélagsfræðum er mjög vanrækt í íslenzkum skólum. Pekking á eðli og uppbyggingu þjóðfélagsins er eitt af þeim grundvallaratriðum, sem sérhver borgari í lýðræðisþjóðfélagi þarf að hafa tileinkað sér. Þarf að bæta hið skjótasta úr þessu.

STJÓRNMÁLABARÁTTUNNI ÞARF AÐ BREYTA

Önnur orsök liggar vafalaust í því, hvernig stjórnmálabaráttan er háð hér á landi, og þá einkum á hvern hátt frambjóðendur og aðrir forystumenn á stjórnmálasviðinu nálgast kjósendur. Hugmyndir mjög margra um eðli stjórnmálastarfsins mótað af þeim ófrjóu útvarpsumræðum, er hér tilkast. Þær umræður eru sá mælikvarði, sem stór hópur manna leggur á stjórnmálastarf. Hvernig þær umræður fara fram þarf ekki að lýsa fyrir lesendum Félagstíðinda Heim dallar, en þeim landsmönnum fækkar óðum, sem á þær blusta. Slíkar umræður eiga rétt á sér undir vissum kringumstæðum, en þær mega ekki vera eina leiðin, sem Ríkisútvarpið hefur upp á að bjóða til að kynna landsmönnum

um stjórnmálastarf eða stefnur og markmið einstakra stjórnmálflokka. Stjórnmálflokkarnir verða að taka höndum saman um, að þetta volduga útbreiðslutæki, útvarpið, taki upp aðrar aðferðir við að kynna landsmönnum stjórnmálastarfið. Það eru stjórnmálflokkarnir og forystumenn þeirra, sem eiga leikinn í þessu efni. Fyrir forgöngu einstakra útvarpsmanna hefur að vísu nokkuð breyzt til batnaðar á síðustu tímum, t.d. haldnir blaðamannafundir með forystumönnum á stjórnmálasviðinu, en betur má ef duga skal.

BREYTA ÞARF FUNDAR-FORMINU!

Form almennra stjórnmálfunda hefur og mjög lítið breyzt hér á landi. Forystumaður heldur ræðu, orðið er gefið laust, stundum talar enginn, stundum örfáir — aldrei margir. Frjóar og leiðbeinandi umræður eru fátiðar. Fundarforminu þarf að reyna að breyta, gera það léttara og reyna að skapa almennum fundarmönnum tækið fari til að tjá sig án þess að þurfa að stíga upp á háan pall og láta baðast í sviðsljósum.

Hér hafa aðeins verið nefndar tvær orsakir þess misskilnings á eðli og tilgangi stjórnmálastarfs, sem gerður var að umtalsfni fyrst í þessu spjalli. Vafalaust má finna fleiri orsakir, en þessar tvær eru þó þýðingamiklar. Það verður verk efni fyrir unga Sjálfstæðismenn að reyna að breyta þeim svip, sem íslenzk stjórnmálabaráttu hefur á sér haft.

Skyldusparnaður!!

Sá kreppuhugsunarháttur, að ríkisvaldið eigi að vasast í öllum hlutum, er surðu lífseigur á Íslandi. En er ekki nokkuð langt gengið, þegar það tekur að skipta sér af því, hvernig almenningur ver þeim tekjum sínum, sem aukreitis eru eftir útsvars- og skattheimtu? Er réttlætanlegt i frjálsu þjóðfélagi að skylda menn til að spara?

Rök fyrir skyldusparnaði.

Fyrir skyldusparnaði má fára þrennar ástæður:

I. að fólkini sé það sjálfi fyrir beztu.

II. að ríkisvaldið þarfist bessa fjár til húsnæðislána.

III. að hann sé notaður til hagstjórnar.

Petta skal nú athugað ofurlitið nánar.

I. Það er mikil misskilningur, að uppsprettar sjálfsbjargarviðleitni einstaklinganna sé hjá ríkisvaldinu. Það er lika hrápaleg glámskyggni að álita ríkisvaldið eitt-hvert uppeldistæki.

Sjálfsbjargarviðleitnini kemur frá einstaklingunum sjálfum. En þeir verða lika að hafa tækifæri og svigrúm til þess að hún fái að njóta sín, og það er hlutverk ríkisvaldsins að skapa þá aðstöðu.

Með skyldusparnaðinum virðist lögjafarvaldið álita almenning ófær um að gæta eigin fjár og verja því eins og hann telur sjálfum sér fyrir beztu. Hvers vegna ætti þeim þá að vera treystandi, sem fara með annarra fé?

Mætti og ætla, að það hefði í för með sér heillavænlegri og var-

anlegri uppeldisáhrif að hvetja fólk til þess að gera það, sem gott þykir af frjálsum vilja, i stað lagaboða og kúgunar.

II. Samkvæmt Þjóðhags- og framkvæmdaáætlun ríkisstjórnarnar er byggingaþörf landsmannaaæt: uð 1400 — 1500 íbúðir á ári hverju. Áætlað er að lána 280 þús. kr. út á hverja íbúð. Heildarútlán til húsnæðismála verða því um 408 millj. kr. árlega, miðað við 1450 íbúðir.

Meðaltal þess fjármagns, sem inn kemur vegna 15% skyldusparnaðarins næstu 10 árin og hægt verður að veita til útlána, er áætlað að nemi um 20 millj. kr. árlega.

Samkvæmt þessum útreikningum verður 15% skyldusparnaðurinn aðeins 4.9% þess fjármagns, sem gert er ráð fyrir að veita til húsnæðislána.

Augljóst er því, að skyldusparnaðurinn er ódráttur mikill, sé honum ætlað að auka útlánagetuna. Á raunhæfari sparnaðarleiðir verður best hér á eftir.

Fram til þessa dags er skyldusparnaðurinn eina tækifæri Íslendinga til að visitölutryggja sparifé sitt. Og vissulega getur myndast síkt efnahagsástand verðbólgi og peningahruns, að með skyldusparnið sé bókstaflega verið að bjarga frá verðbólguhítinni lausafjármunum þess fólks sem vildi spara, en hefði ekki völ á annarri visitölutryggingu sparifjárlins. Slikt efnahagsástand þekkja Íslendingar nógum vel. Hitt er annað mál, að rörkréttara væri, að ríkisvaldið veitti þjóðfélagsþegnum aðstöðu til frjálsrar sparifjármundunar,

Framhald á bls. 7

ALMENNA BÓKAFÉLAGIÐ

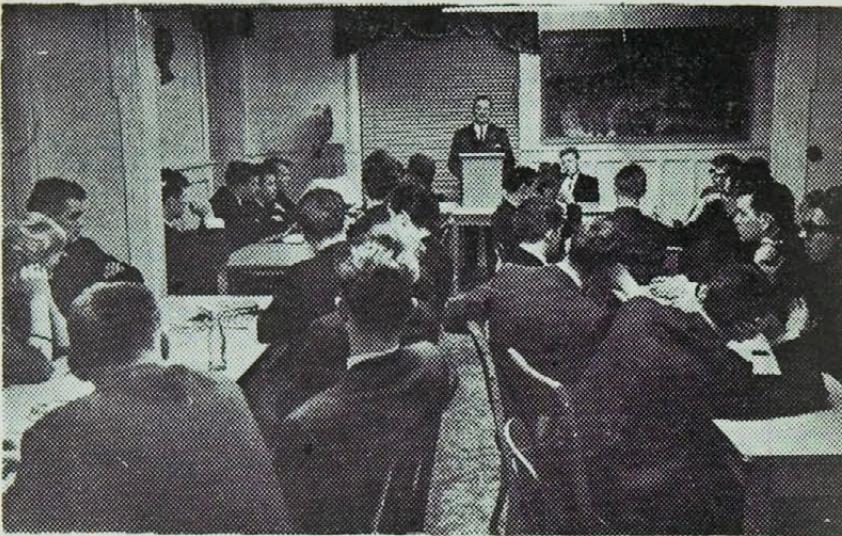
LANGSTÆRSTA BÓKAFÉLAG LANDSINS

AÐILD AÐ ALMENNA BÓKAFÉLAGINU TRYGG-IR YÐUR ÚRVALSBÆKUR VIÐ VÆGU VERÐI.

MED PVÍ AÐ GERAST FÉLAGI Í AB., EFLIÐ PÉR MENNINGARSAMTÖK LYÐRÆÐISSINNA Á IS-LANDI.

Almenna Bókafélagið - Tjarnargötu 16 - Sími 19707

Pættir úr

Á fundi með launþegaklúbb

Starfsemi Heimdallar FUS hefur verið óvenju blómlag i vetur, einkum eftir áramót. Ósleitilega var stefnt að því marki „að efla og bjóða upp á fjölbreyttara félagslifi en nokru sinni fyrr“, eins og fyrirheitið hljóðaði í 1. tbl. Félagstíðinda þessa árgangs.

Hlutverki Heimdallar, sem er að stuðla að útbreiðslu Sjálfstæðisstefnunnar meðal yngri kynslóðarinnar; að vera Sjálfstæðisflokknum uppsprettu nýrra hugmynda í samræmi við breytt lífsviðhorf og kröfur timans; að halda floknum sbungum og sjá honum fyrir nýjum starfskröftum; verður ekki skil að nema með öflugu og fjölbættu félagslifi.

FRÆÐSLUSTARF

Að útbreiðslu Sjálfstæðisstefnunnar er unnið með félagasöfnun og

fræðslustarfsemi í formi fyrirlestra og útgáfustarfsemi.

I vetur hafa verið haldnir fjölmargir fyrirlestrar um þjóðfélagsmál, sem voru fluttir af færstu mönnum og mjög vel sóttir. Einnig voru haldnir klúbbfundir á briggja vikna fresti, þar sem fenginn var einhver fróður maður á sínu sviði til að leiða umræður. Klúbbfundir munu nú einna vinssælasti liður félagsstarfsins, og eru félagar hvattir til að skrá sig til þátttöku, er þeir hefjast á nýjan leik næsta haust.

Hefur þetta tvennt, fyrirlestrar og klúbbfundir, veitt þátttakendum ómetanlegt tækifæri til að öðlast reynslu og þekkingu á hinu ýmsu þáttum þjóðlífssins. Er óhætt að fullyrða, að ekkert íslenzkt félag bjóði meðlimum sínum upp á

félagsstarfi!

síka aðstöðu til almennrar þjóðfélagsmenntunar sem Heimdallur.

HEIMDALLARSÍÐAN!

Fyrir hálfu öðru ári haslaði Heimdallur sér nýjan völl með sérstakri Heimdallarsíðu í dagbl. Vísi. Hefur þetta orðið félagini til mikils álítsauka útávið og vakið almenna eftirtekt. Þar sem ávallt verður litid á Heimdallarsíðuna sem málgagn og spegilmynd félagsins, er það ljóst hversu vel þarf til hennar að vanda. Er óhætt að segja, að vel hafi verið af stað farið, einkum þegar samanburður er gerður við æskulýðssíðu fél. ungra framsóknarmanna, sem hvað málflutning snertir virðist vera hálfgerður sorphaugur Tímans, — er þá mikið sagt!

LAUNÞEGAKLÚBBUR!

Launþegaklúbbur var stofnaður í vetur. Páttakendur hans voru úr röðum iðnaðar- og verkamanna. Tókst starfsemi hans fram úr öllum vonum, þar sem um algert nýmæli var að ræða. Fluttir voru fyrirlestrar, sýndar fræðslumyndir og farið í heimsóknir í Alþingishúsið og Morgunblaðið.

Stofnun klúbbins var ekki að eins félagini sjálfa mikill ávinnungur, heldur fyrst og fremst þátttakendum hans, sem auk þess að bindast innbyrðistengslum, kynntust ýmsum forystumönnum flokksins, og áttu þess kost að koma sjónarmiðum og vandamálum sínum á framfæri. Er þess að vænta, að starfsemi hans verði fram haldin næsta vetur og nýir félagar bætist þá við.

Félagsheimili

FYRIR dyrum standa umbætur og aukning á húsnæði því, sem Heimdallur hefur haft til umræða í Válhöll. Félagið hefur nú um nokkurra ára skeið haft til afnota stórt skrifstofuherbergi í kjallara hússins, en nú verður sú breyting á, að allur kjallari Valhallar, verður tekin í notkun fyrir starfsemi Heimdallar. Í sumar mun verða unnið að því að innréttu Félagsheimili Heimdallar í þessu húsnæði og er að því stefnt, að það verði tilbúið til notkunar eigi síðar en 1. okt. n.k.

Með hinni bættu starfsaðstöðu

mun bylting verða í félagsstarfi Heimdallar. Er ætlunin að Félagsheimilið verði opið a.m.k. 5-6 kvöld í viku hverri. Reynt verður að sjá til þess, að einhver dagskráatriði verði þar hverju sinni, svo sem bókmenntakynningar, ljóðaupplestur, tónistarkynning o.s.frv.

Petta mál á sér alllangan aðdraganda og hafa að því unnið af hálfu Heimdallar Ásgeir Thoroddsen og Ólafur Jensson, en Kristinn Ragnarsson mun hafa umsjón með öllum framkvæmdum.

Skyldusparnaður —

*þar sem innistæður væru visitölu-
tryggðar, ðóur en farið er að
skylda fólk til þess.*

III. Á verðþenslutímum raskast jafnvægið milli framboðs og eftirspurnar fjármagns á þann veg, að eftirspurnin eykst umfram framboð. Grípa verður þá til ráðstafana til að auka framboð og draga úr eftirspurn. Á slíkum tímum er of mikið peningamagn í umferð. Það fjármagn, sem þannig er í umferð umfram framboðsgetuna verður að binda í bönkum og spari sjóðum. Það verður að gera með vaxtahækkun og eflingu a'menns frjáls sparnaðar. Dugi það ekki er hugsanlegt að beita skyldusparnaði. Hann væri þó aðeins réttlætanlegur í þessum tilgangi sem viðurkennt neyðarúrræði ef hann væri afnuminn jafnskjótt og stöðugt jafnvægi hefði náðst á nýjan leik.

En hafa ber þó hugfast, að skyldusparnaðurinn elur á þjóðarógaefunni: hugsanaleti og ábyrgðarleysi. Í eðli sínu miðar hann að auknu ósjálfstæði einstaklinganna gagnvart rikisvaldinu. Það er öfugþróun, sem verður að stöðva. Stefnan á að vera í gagnstæða átt: að styrkja sjálfstæði einstaklinganna.

ÖNNUR ÚRRÆÐI

Fram hjá þeiri staðreynd verður ekki gegnið, að sparifjárframboðið grundvalli útlánagetuna. Ógerlegt er að auka útlán nema fyrst komi til aukinn sparnaður. Hvernig er þá unnt að efla sparnað?

Árið 1954 benti Landsbankinn á allmargar leiðir til eflingar sparnaði og er þar minnst á skyldusparn að, en sem algert neyðarúrræði. Sama ár skipar þáverandi viðskiptamálaráðherra nefnd til að kanna nýjar leiðir til aukningar

sparnaði í landinu. Skilaði sú nefnd álti sínu í febrúar 1955. Nokkuð af tillögum þessum hefur verið framkvæmt, en margar leiðir hafa ekki verið kannaðar.

Hér verða taldar upp nokkrar þeirra tillagna sem fram hafa komið. Ef lesendur Félagstíðinda vilja kynna sér nánar þessar tillögur skal þeim bent á Fjármálatíðindi árg. 1954—'55.

★ Útgáfa spariskírteina með hækktandi vöxtum.

★ Útgáfa visitölutryggðra bréfa til aangs tíma, t.d. til að afla fjár til íbúðalána.

★ Verðbréfaeign verði gefin skattfrjáls.

★ Fyrirtæki selji almenningi hlutaþréf sín.

★ Verðlaun fyrir sparnað.

★ Samningsbundinn sparnaður:

1) Íbúðasparnaður, þar sem fólk væri gert kleift að gera sérstakan samning við peningastofnanir um sparnað til íbúðabyggingar. Peningastofnun mundi ábyrgjast lán til byggjarinnum þegar sparnaðurinn næmi ákveðnum hluta kostnadarverðs viðkomandi íbúðar.

2) Lænasparnaður ungs fólks, þar sem það getur gert samning við vinnuveitenda sinn um, að hann greiði vissan hluta tekna þeirra inn á sparísjóðsreikning mánaðarlega. Innistæðu þessa má ekki taka út fyrr en eigandi hennar hefur náð 25 ára aldri, nema til komi heimilisstofnun eða til að greiða náms- eða síúkrakostnað. Sérstakt happdrætti yrði rekið i sambandi við þetta fyrirkomulag. Þetta hefur gefið góða raun í Svíþjóð.

★ Auk þess er rétt að geta tillögu þingmanna Sjálfstæðisfloksins 1957 um sérstakt form spariinnlána sem kölluð voru „húsinnlán“. Það var samningsbundinn sparnað

Framhald á bls. 10

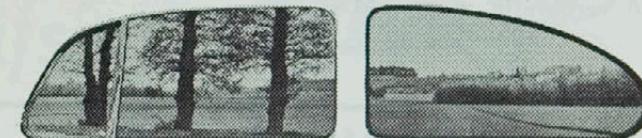
ALLTAF FJÖLGAÐ VOLKSWAGEN

VOLKSWAGEN ÁRGERT 1965

ENNDÁ EINU SINNI HEFUR VOLKSWAGEN VERIÐ ENDURBÆTTUR

Þér fáið aukið víðsýni...

konan yðar einnig

og auðvitað börnin

Það er ekki nóg að allar rúður hafi verið stekkðar svo að víðsýni fjólskyldunnar verði meira úr Volkswagen 1965 . . . heldur 23 aðrar endurbætur . . .

Allt annað er eins. — Í samræmi við áratuga reynslu er Volkswagen ekki breytt, heldur endurbættur. Það er eftir krófum tímans og reynt að nálgast hinn fullkomna bíl.

Volkswagen er orugg fjárfesting og í haerra endursluverði en nokkur annar bíll.

Varahlutaþjónusta Volkswagen
er þegar landskunn.

Smí
21240 HEKLA hf. 170 172

ur einstaklinga þar sem eigendum húsinnlána þessara var heitið allt að 25% haerra ibúðarlán hjá byggingsarsjóði ríkisins, en venjulegt lánsþámark er, 5 árum eftir að hús innlán hófust. Auk þess áttu húsinnlán að bera 1% hærri vexti en almennir sparifjárvextir væru í landinu á hverjum tíma.

NAUÐSYN VERÐBRÉFA-MARKAÐAR

Til þess að lánastarfsemi komist í eðlilegt horf og það ástand geti varað langa hrið er nauðsynlegt að undirbúa þegar stofnun kaupbings. Koma verður á fót verðbréfamarkaði þar sem ríkissjóður og aðrir aðilar geta aflað fjár til fjárfestingar. Skilyrði sliks markaðar er, að verðbréfin verði seld

á frjálsum markaði og gengi þeirra ákvárdist eingöngu af framboði og eftirspurn.

Vissulega rís ekki öflugur verðbréfamarkaður á einni nótta. Hann þróast á alllöngum tíma. En það eykur aðeins nauðsyn þess, að kaupþing verði stofnað hið fyrsta.

Hin nýstofnaða Rannsóknar- og upplýsingarstofnun ungra Sjálfstæðismanna fær nú sparnaðarmál-in til rannsóknar. Mun hún kanna allar leiðir, sem hugsanlegar eru til esflingar sparnaði og að lokum skýra frá niðurstöðum. Vonast Félagstíðindi til að árangur rannsóknarinnar verði góður og að þau geti kynnt lesendum sínum tillögur stofnunarinnar innan fárra mánaða.

Hópferðabifreiðir

Höfum ávallt til leigu
þægilegar hópferðabifreiðir
Kjörorð okkar er
góð þjónusta

LANDLEIÐIR H.F.

Símar 20720 og 13792

NAUST H.F. Vesiurgötu 6-8

Kaupið þar, sem úrvalið er mest

Ávallt mikið úrval af hljómplötum
við ALLRA HÆFI

FÁLKINN H.F.

(hljómplótudeild)
Laugavegi 24 — Sími 18670

Austurver

Nýjar verzlanir

Mikið vörval

Rúmgóð bílastæði

Austurver h.f.

Prentsmiðjan LITIR

FÉLAGSTÍÐINDI

HEIMDALLAR

FÉLAGS UNGRA SJÁLFSTÆÐISMANNA

Ritstjórar og ábm.: EGGERT HAUKSSON og VALUR VALSSON

6. TBL.

APRÍL 1964

2. ÁRG.

Sameiginleg baráttumál . . .

HEIMDELLINGAR hafa sjálfsagt oft verið inntrí bess, hver sé hugmyndafræði Sjálfstæðismanna, sbr. kenningar kommunista, sözialista, nazista og „samvinnuhugsjón“ framsóknarmanna svo að einhver dæmi séu nefnd. Hefur ýmsum vafizt tunga um tönn í svörum sínum, fyrst og fremst vegna bess, að þeir eiga bess ekki kost að glugga í rit á horð við kokkabækur þeirra Marx og Leníns, er í væri að finna goðleg svör við öllum heilabrotum þeirra svo og lausn mannlegra vandamála.

Hver er þá hugmyndafræði Sjálfstæðismanna, og þar með hið raunverulega baráttumál þeirra?

Kjarni hennar er einfaldlega sá, að líta beri á sérhverja manniega veru sem sjálfstæðan einstakling, er

hafi ótvíraðan rétt til að ráða gerðum sínum sjálfur svo fremi, að hann gangi ekki á sams konar rétt annarra. Sjálfstæðisflokkurinn er samtök manna, er eiga það sameiginlegt að vilja verja þessi helgustu mannréttindi, sem eru jafnframt hornsteinar lýðræðisins, þ.e. málfrelsi, kosningafrelsi, réttaröryggi og athafnafrelsi i anda laga og almenns siðgæðis.

Sérhver innan þessa hóps hefur rétt til eigin skoðanamyndunar, og það sem meira er, honum er tryggður þessi réttur. Þess vegna verður aldrei unnt með rétu að ásaka neinn, er heldur fram sinni sérskoðun og ekki krefst sérhagsmuna til handa sjálfum sér, fyrir að vera brotlegur gagnvart Sjálfstæðisstefnunni.

.... og hver ekki

KEFLAVÍKURSJÓNVARPIÐ er á ný orðið deiluefni manna eftir að hafa legið í þagnargildi um hrið. Tilefni þess er eins og allir vita áskorun 60 þjóðkunna borgara til Alþingis um að útsending stöðvarinnar yrði einungis takmörkuð við flugvöllinn sjálfan. Sjónvarpsnotendur í Reykjavík og víðar brugðust skjótt við og stofn-

uðu með sér félag til varnar hagsmunum sínum. Þar sem innan beggja þessara fylkinga eru menn, sem jafnframt eru þekktir Heimdellingar, þótti hlýða að láta þá leiða saman hesta sína á vettvangi sjálfs félagsins. Birtast álit þeirra og svör við nokkrum spurningum á næstu opnu.

Einn af stofn. Fél. sjónvarpsáhugamanna

Haukur
Hauksson

1. Ert þú almennt hlynntur sjónvarpi?

Um það mál þarf ekki að fjölyrða. Þessa spurningu væri sjálf sagt óviða hægt að bera upp í alvöru nema á Íslandi. Að sjálfsgöðu er sjónvarp æskilegt og raunar furðulegt, að um slikt skuli standa háværar deilur.

2. Er æskilegt að hraða stofnun isl. sjónvarps?

Auðvitað er æskilegt, að stofnun isl. sjónvarps verði hraðað svo sem unnt er. Hitt er svo annað mál, að menn kann að greina á um, hver sé hinn rétti hraði. Æg tel og, að sá grundvöllur, sem þeir, sem sjónvarpsmálin hafa mest kannað, sé ekki réttur, svo sem síðar verður að vikið. Sjónvarp gæti verið komið á Suðurnesjum fyrir mörgum árum, ef frelsi einstaklinganna í þessum efnunum hefði ekki verið skorið við nögl af ríkisvaldinu.

3. Ber að reka isl. sjónvarp sem sjálfstæða stofnun, eða undir beinni stjórn ríkisútvarpsins?

Æg er persónulega þeirrar skoðunar, að isl. sjónvarp eigi að vera sjálfstæð stofnun, með eigin fjárhag og aðskilið frá ríkisútvarpinu. Sá miskilningur virðist ríkandi, ekki sízt hjá útvarpsmönnum, að sjónvarp sé útvarp með

myndum. Aðrir virðast álita, að sjónvarp sé bió í heimahúsum. Sjónvarp er hvorugt. Það er sérstök listgrein og á að vera óháð útvarpinu. Því þarf að stjórna af sérmennuðum mönnum, sem lagt hafa stund á sjónvarpsnám sérstaklega, og ég tel mjög óæskilegt, að ríkisútvarpið hafi hönd í bagga með daglegum rekstri sjónvarpins.

4. Er æskilegt, að erlent riki hafi eitt aðstöðu til reksturs sjónvarpsstöðvar á Íslandi?

Mér virðist misskilnings gæta í spurningunni. Talað er um, að erlent riki hafi eitt aðstöðu til, eða einkaleyfi á, að reka sjónvarp á Íslandi. Sá, sem einkaaðstöðu hefur, þarf ekki að óttast samkeppni. Þar sem aðrir hafa ekki leyfi til slíks reksturs í samkeppni við hann. Ísl. ríkið getur að sjálfsgöðu rekið hér sjónvarp og hyggst gera það, og fæ ég því ekki séð á hvern hátt hægt er að tala um einkaaðstöðu Keflavíkursjónvarpsins.

5. Hefur efni Keflavíkursjónvarpsins haft á einhvern hátt neikvæð áhrif á isl. menningu?

Ekki hef ég orðið þess var, og skilst mér, að það standi í flestum að nefna dæmi. Mér er ekki kunnugt um, að andstæðingar Keflavíkursjónvarpsins hafi getað bent á svo mikil sem eitt slikt dæmi, en hinsvegar spá þeir um framtíðina. Persónulega efast ég um spáðomsgáfu þessara manna.

6. Hverja telur þú samkeppnis-aðstöður isl. sjónvarps gagnvart Keflavíkursjónvarpinu eða

Framhald á bls. 4

Einn hinna „sextíu“

Sverrir
Hermannsson

1. Ert þú almennt hlynntur sjónvarpi?

Að sjálfsgöðu. Ég bekki engann sem ekki er hlynntur sjónvarpi. Enda myndi það furðu gegna ef menn væru ekki almennt hlynntir þessu undrateki, sem orðið getur til stórfelldra menningarframfara, ef rétt er á haldið.

2. Er æskilegt að hraða stofnun isl. sjónvarps?

Það álit ég ekki vera. Miklar og örarár tækniframfarir eiga sérstöðugt stað í sambandi við sjónvarpið og kann svo að fara að innan fárra ára hafi myndast allt önnur og betri skilyrði fyrir okkur að koma því á fót.

3. Ber að reka isl. sjónvarp sem sjálfstæða stofnun, eða undir beinni stjórn ríkisútvarpsins?

Eftir því sem mér hefir skilizt þá eiga útvarp og sjónvarp ekki ýkja mikið sameiginlegt. Enda er mér nær að halda að útvarpið okkar hafi nóg á sinni könnu og vafasamt að dreifa kröftum þess. Forystumenn útvarpsins, sem setja vilja sig fyrir sjónvarpsmálið nú, ættu fyrst að sjá til þess að allir Íslendingar eigi kost á að heyra til útvarpsins okkar, en svo er ekki í dag. T.d. er ástandið þannig á nokkrum svæðum á Austurlandi að ekki er hægt að hlusta

á útvarp nema með höppum og glöppum. Æg tel að sjónvarpið eigi að vera sjálfstæð stofnun.

4. Er æskilegt, að erlent riki hafi eitt aðstöðu til reksturs sjónvarpsstöðvar á Íslandi?

Að sjálfsgöðu ekki, og skiptir í því sambandi engu máli hver í hlut á. Og ef menn hugsa bessa spurningu nákvæmlega eins og hún liggur fyrir, ótruflaðir af öðrum atriðum, þá hljóta þeir að vera mér sammála.

5. Hefur efni Keflavíkursjónvarpsins haft á einhvern hátt neikvæð áhrif á isl. menningu?

Pessari spurningu hefi ég ekki tök á að svara. Hitt er ég sannfærður um að Keflavíkursjónvarpið hefir ekki haft nein jákvæð áhrif á íslenzka menningu og þá er stutt yfir í það neikvæða og alls ekki hættandi á það. Nú kann að vera, að áhrif sjónvarpsins séu enn sem komið er óveruleg. En ef þetta fengi nú að ganga óareitt í 50 ár? Æg læt menn sjálfa um að svara því, til hvers það kynni að leiða.

6. Hverja telur þú samkeppnis-aðstöður isl. sjónvarps gagnvart Keflavíkursjónvarpinu eða öðrum erlendum sjónvarpsstöðum, er í framtíðinni munu nota gerðihnetti til endurvarps?

Æg hefi ekki næga þekkingu á málunum til að geta svarað þessari spurningu, en mér býður í grun að við munum eiga erfitt uppdráttar í samkeppni við aðra í þessu efni. Hinsvegar hefi ég bjargfasta trú á íslenzkum menningarkjarna, að hann muni duga

Framhald á bls. 4

Sjö algengar meinlokur

1) Að rikisvaldið geti látið þjóð-sfélagsþegnum eitthvað í té, sem það hafi ekki fyrst orðið að taka frá þeim!

Ríkisvaldið er aldrei uppsprettar verðmæta. Allt, sem er framleitt, er framleitt af þegnum sjálfum. Allt, sem ríkisvaldið miðlar þegnum, verður því fyrst að taka frá þeim. Tekjustofn ríkisins er skattar, og eins og Franklin D. Roosevelt sagði 1932: „Skattar eru greiddir með svita sérhvers vinnandi manns.“

(Frh. greinar Sverris)
okkur til að gera sjónvarp framtíðarinnar að miklu íslenzku menn ingartækni. En flas í þeim efnunum mun ekki verða til fagnaðar.

LOKAORD:

Ég hef litlu við svör míni að bæta. Ég vona að þau varpi nokkru ljósi á afstöðu mína til þessa máls en hana hefi ég að vísu látið í ljós fyrr ásamt 59 öðrum og hefir það mál vakið mikinn úlfapyt. Það upphlaup var byggt á alrögnum forsendum. Allt tal um áras á einstaklingsfrelsi og skoðanafrelsi í því sambandi er út í hött og ekki svaravert.

(Frh. greinar Hauks)
öðrum erlendum sjónvarpsstöðvum, er í framtíðinni munu nota gervihnetti til endurvarps?

Veldur hver á heldur. Um gervihattsjónvarp er það að segja, að ekki er nóg, að sjón-

2) Að stjórnendur atvinnutækjanna geti tryggt stöðuga atvinnu! Í viðskiptalifi hins frjálsa hagkerfis kemur allt fé til launagreiðslna svo og starfsverkefni frá sjálfum viðskiptavinunum. Því er hin eina eiginlega trygging stöðugrars atvinnu falin í velferð og fjölda viðskiptavinanna. Engir viðskiptavinir tákna engar atvinnu tekjur og enga atvinnu.

3) Að launþegar nokkurrar þjóðar geti bætt kjör sin með kauphækjunum án bess að auka framleiðsluna að sama skapi!

Launagreiðslur eru helzti kostnadarliður allrar framleiðslu. Hækki laun (án tilsvarandi framleiðsluauknningar) hækkar einfaldlega vöruberð og bætir því ekki á nokkurn hátt kjör launþeganna.

varpshnöttur sveimi yfir Íslandi. Til þess að unnt væri að ná sendingum slíks hnattar hér, þarf með númerandi tekní a.m.k., að koma upp dýrum móttakara á jörðu niðri. Kostnaður við slíkt fyrirtæki yrði svo geysilegur, að enginn hérleindur aðili annar en íslenzka ríkið gæti staðið undir honum. Hefur því ríkið það í hendi sér, hvaða samkeppni það vill veita eigin sjónvarpi frá gervihnöttunum.

Um Keflavíkursjónvarpið og samkeppni þess er það að segja, að ekki hefur reynt á hana ennþá. Um margt held ég, að Keflavíkursjónvarpið hafi orðið væntanlegu ísl. sjónvarpi ómetanleg lyftistöng, m.a. vegna sjónvarpstækjakaupa landsmanna. Að 3000 tækni, eða fleiri, skuli þegar vera til í landinu, áður en ísl. sjónvarp tekur til starfa, er ekki lítil ill ávinnungur.

4) Að batnandi lifskjör séu fyrst og fremst að þakka baráttu verkalyðssamtaka!

95% af hæfni mannsins til að auka framleiðsluafköst sín á rætur að rekja til notkunar fullkomnari verkfæra. Skipulögð verkalyðssamtök hafa átt hverfandi þátt í fullkomnum og nýtingu þessara ómissandi tækja.

5) Að nokkurt annað efnahagskerfi en það, sem byggist á frjáslum framleiðslu- og viðskiptaháttum, geti boðið upp á stærsta vöruruval fyrir sem flesta.

Stærsta vöruruval fyrir sem flesta tákna í reynd hámarksframleiðni á hvern vinnandi manni. Og hámarksframleiðni á hvern vinnandi mann næst eingöngu, þegar framleiðsluöflin og markaðarnir örvað af starfrækslu á grundvelli frjálsrar samkeppni.

Um samkeppnina, er þar að kemur, vildi ég segja, að þar skiptir efnisval ísl. sjónvarps miklu máli. Það er ekki dýrt að sjónvarpa aðfengnu efni á filmum eða segulbandi eins og það kemur fyrir. Heimafengið efni er hinsvegar oftast mjög dýrt, með nokkrum undantekningum þó, t.d. fréttatflutningi. Fréttir eru það eina sjónvarpsefni, sem ég fái séð, að ríkisútvarpið gæti nærri komið, þannig að það yrði sjónvarpinu ávinnungur.

Spurningin er einfaldlega: Hve lengi hyggst ísl. sjónvarp sjónvarpa á degi hverjum, og hvaða efni velst í það? Verði sendingatíminn stuttur, má nærri geta, að á Keflavíkursjónvarpið verður horft þann tíma, sem ísl. sjónvarpið sendir ekki. Ef ráðið verður í að gera ísl. texta eða tala við allt aðfengið efni, má búast við því, að sendingatíminn verði

6) Að unnt sé að nema úr gildi lómálið um framboð og eftirspurn!

Því fágætari, sem einhver hlutar er, því dýrari verður hann: Því algengari hann er, þeim mun verðminni. Þetta lögðum um framboð og eftirspurn er náttúrulögðum, og maðurinn getur því ekki numið það úr gildi. Tilraunir stjórnarvalda til að sniðganga þetta lögðum hafa þess vegna ætið endað með skelfingu.

7) Að eigendur framleiðslutækjanna hirði bróðurpart ágðdans af framleiðslunni, en einungis eftirhreyturnar falli launþegunum í té.

Um það bil 90% verðupphæðar framleiðslu-vara rennur í vasa laun þeganna. Upphæðin, sem fellur í hlut eigenda framleiðslutækjanna er u.p.b. 10%. Samt sem áður vinna sjálf framleiðslutækin meira en 95% verksins. (Þýtt)

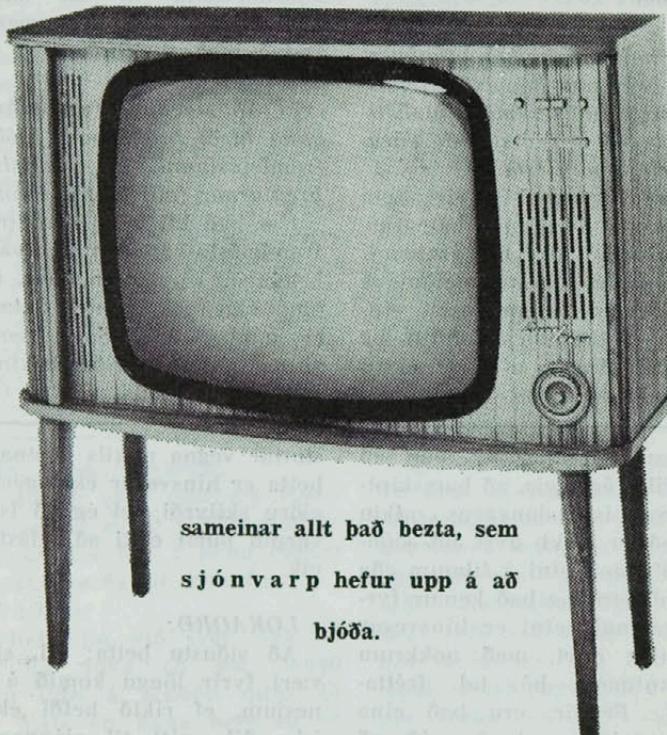
stuttur vegna mikils kostnaðar. Ef þetta er hinsvegar ekki gert að algjöru skilyrði, tel ég að ísl. sjónvarpið þurfi ekki að óttast Keflavík.

LOKAORD:

Að síðstu þetta: Ísl. sjónvarp væri fyrir löngu komið á Suðurnesjum, ef ríkið hefði ekki eitt ísl. aðila rétt til sjónvarpssendinga. Ég er mótfallinn ríkissjónvarpi og ríkisútvarpi og legg slikt að jöfnu við, að ríkið tæki sér einkarett á útgáfu blaða og bóka í landinu. Nú skilst mér af ráðamönnum, að sjónvarpsmálinu standi það helzt fyrir þrifum, að ekki megi sjónvarpa um tíma um Reykjavík og nágrenni. Landið allt, frá Ströndum að Langanesi, hafi rétt til að sjá lika. Það skyldi þó aldrei fara svo, að ríkistilhögunin sjálf verði stærsti Prándurinn í götu sjónvarpsins hér?

LUXOR

sjónvarpstækin

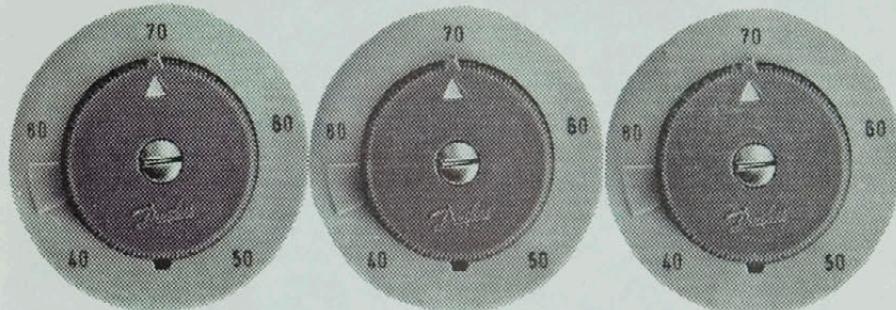
sameinar allt það bezta, sem
sjónvarp hefur upp á að
bjóða.

LUXOR verksmiðjurnar hafa yfir 40 ára
starfsreynslu í radiótækni — þjónustu á eigin
radioverkstæði.

VÉLAR & VIÐTÆKI

AUKIÐ ÞÆGIN DIN

Danfoss

Setjið sjálfvirka hitastilla á ofna yðar. Hitastillirinn eykur á þægindi yðar — opnar og lokar sjálfvirkrt fyrir hitaaðstreymið og sér um að ofninn fái aðeins það hitamagn, sem nauðsynlegt er til að herbergið haldi því hitastigi, sem þér óskið.

Skiptið á venjulegum ofnlokum og sjálfvirkum DANFOSS ofnhitastillum.

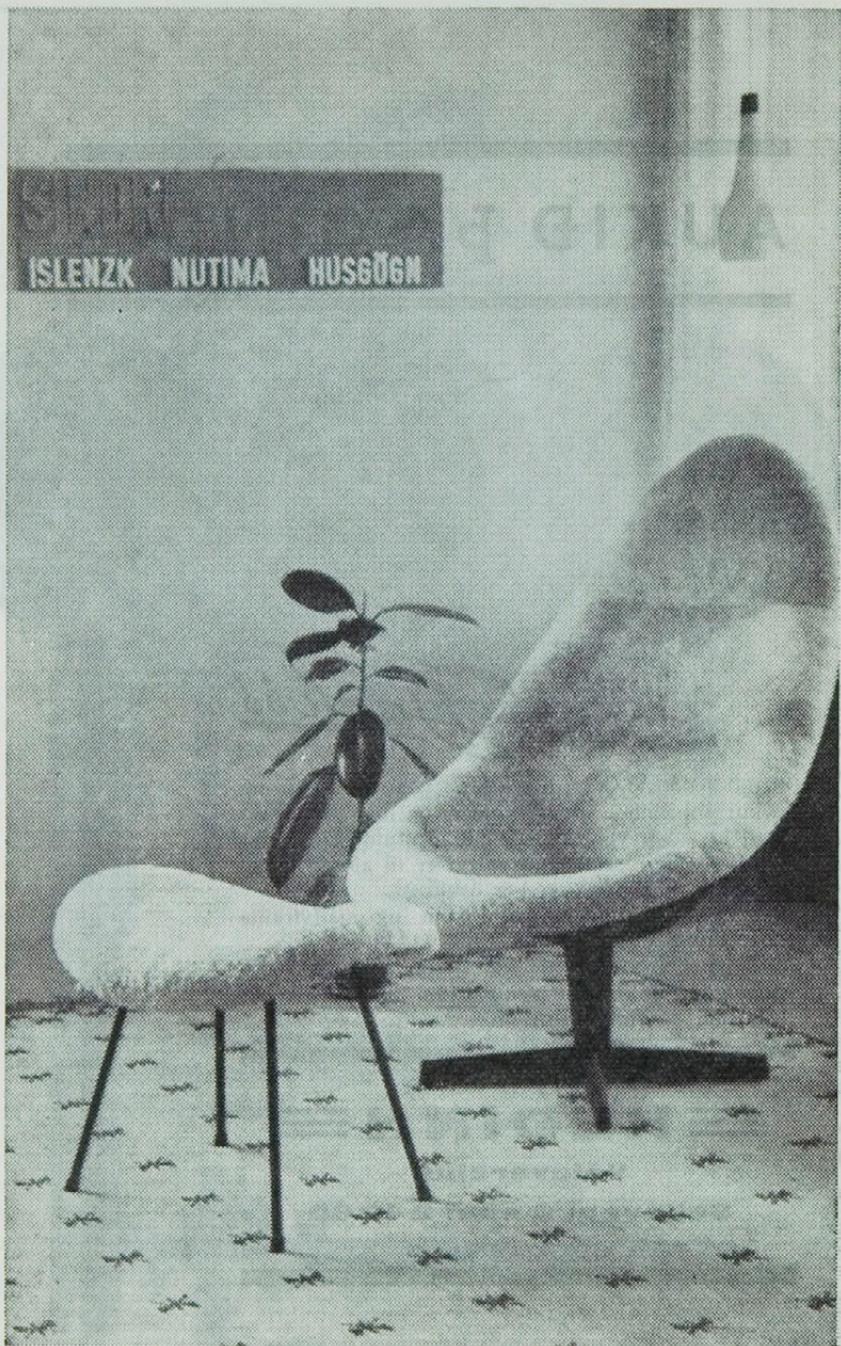
Ofnhitastillana má setja við flestar gerðir af miðstöðvarkerfum og hitaveitukerfum, bæði í einbýlishúsum og fjölbýlishúsum.

39010

≡ HÉÐINN ≡

Vélaverzlin

Seljavegi 2 simi 242 60

SINDRASTÓLL til fermingagjafa

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

FÉLAGSTÍÐINDI
HEIMDALLAR
FÉLAGS UNGRA SJÁLFSTÆÐISMANNA

Ritstjórar og ábm.: EGGERT HAUKSSON og VALUR VALSSON

5. TBL.

MARZ 1964

2. ÁRG.

Viturleg og stórhuga forusta

Með þessu blaði birtast Félagstíðindi Heimdallar í nýju formi og þótti hlýða að helga þau baráttu íslenzkjar þjóðar fyrir útfærslu fiskveiðilögsögunnar, en 11. marz 1964 er einn hinna stóru daga þeirrar sögu.

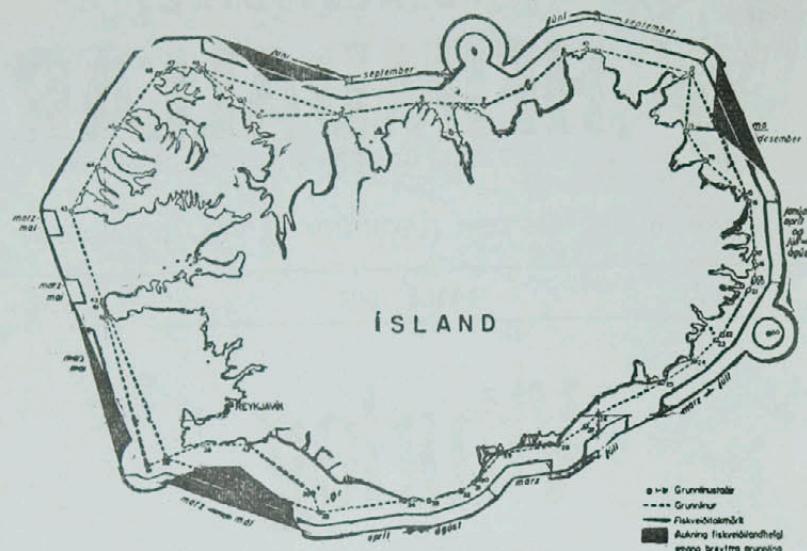
Hinn mikli sigur í landhelgis-málinu var raunar unnin þegar

árið 1952 þegar fiskveiðilögsagan var færð út í 4 sjómilur. Þá var skapaður grundvöllur þeirrar útfærslu, sem gerð var 1958. Samningarnir, sem gerðir voru við Bretta 1961, tryggðu Íslendingum full yfírráð þeirrar stækunars, sem gerð var 1958.

Á þessari stóru stund er full ástæða til að þakka þeim tveimur mönnum, sem veitt hafa íslenzkri þjóð gifturíka leiðsögn í þessum mikilvægu málum, þeim Ólafi Thors og Bjarna Benediktsyni. Þeir höfðu forystu um útfærsluna 1952 og 1961 sömdu þeir Ólafur Thors og Harold Macmillan um fulla viðurkenningu Bretta á 12 mílna fiskveiðilögsögu við Íslands strendur.

Íslenzk þjóð nýtur nú ávaxtar stórhuga og viturlegrar forystu þeirra.

Landhelgismálið frá 1901—1964

1901. Danir semja við Bretta um 3 sjömilna landhelgi Íslands, og var landhelgislinan þá dregin inn um firði og flóa.
1948. Alþingi setur lög um visindalega verndun fiskimiða landgrunnsins.
1950. Fyrsta reglugerðin um útferslu fiskveiðilögsögunnar sett á grund velli landgrunnslaganna. Þá er á takmörkuðu svæði fyrir Norðurlandi lögsagan færð út í 4 milur og grunnlinur réttar.
1952. Ríkisstjórnin gefur út nýja reglugerð, þar sem flóum og fjörðum er lokað, grunnlinur dregnar beint fyrir mynni þeirra og fiskveiðitakmörkin ákveðin 4 milur.
1958. Fiskveiðitakmörkin ákveðin 12 milur. Bretar neita að viðurkenna þá útferslu og hefja veiðar á svæðinu undir herskipavernd.
1961. Stórhættulegu, óbolandi ástandi á fiskimiðum landsmanna lýkur með samningi Bretta og Íslendinga. Samkvæmt honum eru gerðar mikilvægar breytingar á grunnlinum á fjórum stöðum umhverfis landið, brezkum fiskiskipum heimilað að stunda veiðar á takmörkuðum svæðum á milli 6 og 12 milnanna og takmarkaðan tíma á ári í 3 ár og Bretar viðurkenna 12 mílna fiskveiðilandhelgi Íslands.
1964. Samningurinn við Bretta um undanþágur fyrir fiskiskip þeirra rennur út. Íslendingar sitja einir að 12 mílna fiskveiðilögsögu sinni.

Í hverju var samningurinn við Bretta fólginn?

STÓRATBURÐUR er í vændum. 11. mars n.k. rennur út sá réttur, sem brezkir fiskimenn hafa haft undanfarin 3 ár til veiða á nokkrum svæðum innan 12 mílna fiskveiðilögsögunnar við Ísland. 12 mílna fiskveiðilandhelgin er þá orðin að raunveruleika. Full og óskoruð yfirráð Íslendinga yfir henni eru þá viðurkennd i orði og á børði af öllum þeim, er töldu sig málið varða. Íslendingar hafa unnið stærsta sigur sinn síðan lýðveldi var stofnsett á Lögborgi 1944.

Samningurinn við Bretta var lagður fyrir Alþingi 27. febrúar 1961 í formi orðsendingar frá utanríkisráðherra Íslands til utanríkisráðherra Bretlands og samþykktur af þingmönnum þann 9. mars. Formleg staðfesting hans var svo gerð í Reykjavík 11. mars.

Samningurinn var ótrúlega hagstæður Íslendingum, sem sést bezt af úrdrætti þeim, sem hér fer á eftir. Verður getið þeirra fjögurra megin atriða, sem í samningnum fólust.

1) Bretar viðurkenndu þá þegar 12 mílna fiskveiðilandhelgi Íslands.

2) Bretar viðurkenndu mikilvægar breytingar á grunnlinum á fjórum stöðum umhverfis landið. Fiskveiðilögsagan stækkaði við þær breytingar um 5065 ferkm.

3) Brezkum skipum var heimilað að stunda veiðar á takmörkuðum svæðum milli 6 og 12 mílna markanna og takmarkaðan tíma í 3 ár. Þessi svæði voru ekki stærri en það né tíminn lengri á ári hverju, að réttindi Bretta svöruðu til þess að þeir fengju að veiða á öllu svæðinu milli 6 og 12 milnanna í 9,6 mánuði eða $\frac{3}{4}$ úr ári.

4) Ríkisstjórn Íslands lýsti yfir því, að hún mundi halda áfram að vinna að framkvæmd ályktunar Alþingis frá 5. maí 1959, varðandi útferslu fiskveiðilögsögunnar við Ísland og að ágreiningi um hugsanlegar aðgerðir skuli vísað til Alþjóðadómstólsins.

Um þessar mundir er eina samningsatriðið, sem við Íslendingar raunverulega högnuðumst ekki á, að falla úr gildi. Allt annað, sem í samningnum fólst, stendur óskert. Síðan 1958, þegar vinstri stjórnin skildi við málið í algjörri sjálpheldu, hefur þetta því áunnist:

1. Bretar viðurkenna 12 mílna fiskveiðilögsögu við Ísland.

2. Fiskveiðilögsagan hefur verið aukin um 5065 ferkm.

3. Tryggt að Alþjóðadómstólnum verði falið að kveða upp úrskurð um réttmæti hugsanlegra frekari framkvæmda til útferslu íslenzku fiskveiðilandhelginnar, ef ágreiningur rís um það milli Íslendinga og Bretta. Er þannig tryggt, að ekki komi aftur til herhlaups Bretta inn í íslenzka fiskveiðilandhelgi.

Það er sannarlega ástæða til að fagna. Með samningnum við Bretta unnu Íslendingar mikinn sigur. Auk sjálfs samningsins um landhelgina hafa nú gömul vináttubond Íslendinga og Bretta verið tengd á nýjan leik og með því komið í veg fyrir það, sem kommunistum tókst næstum því að gera í skjóli Framsóknar, að kljúfa Atlantshafssbandalagið.

„Falin er í illspá hverri ósk um hrakför sýnu verri“

málflutningi sleppir, verður bætt inn í staðinn eftir efnum og ástæðum:

1) „Pessir samningar eru niðrandi og niðurlægjandi fyrir Íslendinga á fleiri en einn hátt.“ (Leiðari Tímans 28/2 '61).

Pessu er til að svara, að hér áttust við tvar þjóðir, þar sem sú stærri beitti hina minni óafسانانlegu ofsbeldi. Hvernig hafa slíkar deilur yfirleitt endað fram til þessa? Ekki setið með sigri hins rétta málstaðar, heldur fyrt og fremst með sigri þess sterka.

Sigur hins smáa

Í þetta sinn sigrúðu Íslendingar og keyptu þann sigur. En með hverju? Með því að leyfa Bretum veiðar á takmörkuðu svæði innan landhelginnar í þrjú ár. Hve lengi skyldu Íslendingar hafa þurft að biða sjálfstæðis síns, eftir að Jón Sigurðsson setti fram skýlaus rök fyrir rass hvað endemi snerti, heldur þótti frágangur og prentun Þjóðviljans öllu ósmekklegi og því hvimleiðari til aflestrar.

„Þjóðviljinn“ ljótari

Það varð að ráði, að vitna frekari í Tímann en Þjóðviljann, ekki þó fyrst og fremst vegna þess, að það blað skyti hinu algerlega ref fyrir rass hvað endemi snerti, heldur þótti frágangur og prentun Þjóðviljans öllu ósmekklegi og því hvimleiðari til aflestrar.

Sér grafa gröf....

Munu hér á eftir raktar helstu staðhæfingar Tímans og sýnt fram á með gagnrökum framsóknarmana sjálfra, hve hæpnar þær voru í raun og veru, en þar sem skynsemi þeirra og heiðarleik í

Ekki alls varnað

Um mikilvægi framangreindra höfuðatriða komast Alþingismennirnir Björn Pálsson og próf. Ólafur Jóhannesson svo að orði:

„Vafalaust hefð verið hægt að koma þessum breytingum fram án þess að samið væri við Bretta, en ef til vill síðar og á óhagkvæmari hátt. Við skulum einnig reikna okkur til tekna, að Bretar hætta að hafa hér herskip og líkur eru til að sambúð þjóðanna batni og viðskipti aukist.“ (B.P. í Tím. 8/3 '61).

.... Og þess vegna eignum við ekki að skorast undan því að eiga orðcastað við aðrar þjóðir um þetta mál og við eignum ekki að skorast undan því að taka þátt í viðræðum við aðrar þjóðir um það. Og ég verð að segja, og vil láta það koma fram í sambandi við þetta að ég tel raunar eina veikleikamerkið í okkar málstað hér vera það, ef rétt er hermt, að við höfum neitað að leggja þetta mál til úrlausnar hjá Alþjóðadómstólum. Og vissulega er það svo, að smáþjóð verður að varast það að

ganga svo langt að hún geti ekki alltaf verið við því búin að leggja mál sín undir úrlausn alþjóðadómstóls, hví að sannleikurinn er sá, að smáþjóð á ekki annar staðar skjóls að

vænta heldur en hjá alþjóðasamtökum og alþjóðastofnunum, af því að hún hefur ekki valdið til að fylgja eftir sínum ákvörðunum

eins og stórveldin. Og þess vegna hefði að mníu viti hvert eitt spor í þessu máli átt að vera þannig undirbúið, að við hefðum verið við því búnir að leggja það undir úrlausn alþjóðadómstóls. (Ólafur Jóhannesson próf, Alþingi 14. nóv. 1960.)

2) „Geigvænlegasta atriði þessara smánarsamninga er þó það, að Íslendingar heita að tilkynna ríkisstjórn Bretlands hveggi beir á nýja útfærslu með 6 máneða fyrirvara, oꝑ risi meiningur um hana, skal honum skotið til alþjóðadómstóls, ef annarhvor aðili éstar þess.“ (Leiðari Tímans 28/2 '61). 9

Með þessu vildi Timinn halda fram, að framvegis væri útilokaður réttur Íslands til frekari útfærslu, en við skulum kenna nánar þær röksemadir, er liggja að baki:

Alþjóðasamþykktir okkur í vil ... A fyrri hafréttaráðstefnunni i Genf náðist fullt samkomulag um grunnlinur að landhelgi strandrikja.“ (Tím. 28/2)! „Samkvæmt þessum samþykktum Genfarráðstefnunnar 1958 eignum við ekki að eins rétt til þessara breytinga, sem nú eru gerðar, heldur einnig til stórfelldra grunnlinubreytinga við Norðurland og Austurland þ.e. í sambandi við Grímsey og Hvalbak, og viðar við landið. Fram

að þessu höfum við getað notað okkur þennan rétt hvenær, sem okkur hefði þóknast. Ef. samkomulagið gengur hins vegar í gildi, getum við ekki leiðrétt grunnlinurnar við aður-

nefnda staði nema með samþykki Bretta eða úrskurði alþjódadómstóls, og getur það tekið 5—6 ár að fá slikan úrskurð.“ (Pórarinn Þórarinsson í útvarpsumræðum 2/3 '61).

Geta ekki lengur skotið sér undan

Með þessum orðum viðurkenna framsóknarmenn, að til sé alþjóðareglugerð okkur i hag, er alþjóðadómstóll muni daema eftir. Þessum dómi hafa nú Bretar skuld-bundið sig að hlíta í stað of-beldisverka fram til þessa. Því til áréttингar nægir að vitna til um-mæla sjálfs leiðtogsans, Hermanns Jónassonar í útvarpsumræðu 2/3 '61, þótt hann hafi ekki að vísu sjálfur verið búinn að átta sig á kjarnanum:

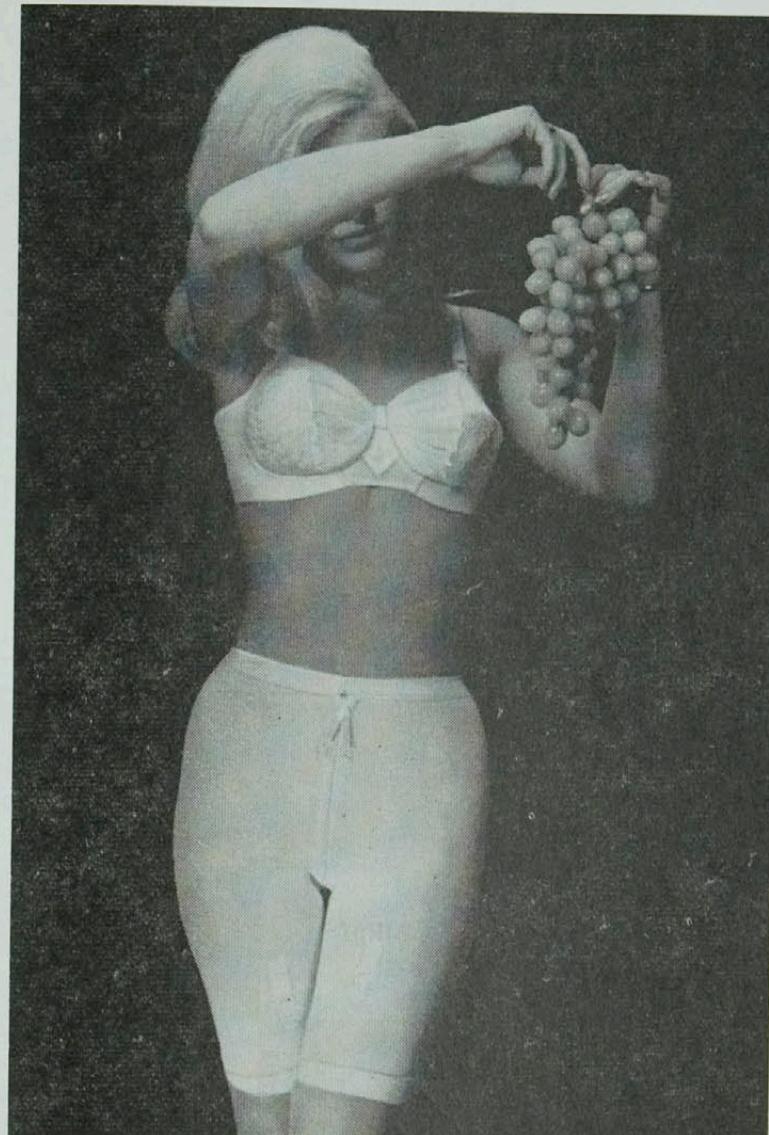

„...Og við skuld-bindum okkur í ofanálag til að hreyfa ekki við því að fára út landhelgina nema með þeirra samþykki, þessarar sömu þjóðar sem hér hefur stundað ofbeldi og veiðiþjóðnað fyrr og síðar. Við gátum og eftir útfærsluna 1952, sem var í samræmi við dóminn í máli Norðmanna, áhættu laust látið málið koma fyrir Haag-dómstólinn, því vitað var fyrirfram um málalok. ENDA NEIT-UÐU BRETAR.“

Stækkun fiskveiðilandhelginnar

Árið 1901 var flatarmál íslenzkrar fiskveiðilandshelgi 24.935 km²

— 1952 —	—	—	—	42.905	—
— 1958 —	—	—	—	69.809	—
— 1961 —	—	—	—	74.874	—

Framleiðum 50 tegundir af beltum og brjóstahöldum.

LADY merkið er landsþekkt.

LADY hf.
Laugavegi 26 — Sími 10-11-5

Bridgestone

undir

ALLA BÍLA

Söluumboð í Reykjavík:

GÚMMÍBARDÍNN HF.
Brautarholti 8 — Sími 17984

Einkaumboð:

Rolf Johansen & Co. hf.

Alltaf

Alstaðar

E TH MATHIESEN HF
LAUGAVEG 178 – SÍMI 36570

SKÝRSLA STJÓRNAR HEIMDALLAR FYRIR STARFSÁRIÐ 1968 - 1969

E f n i s y f i r l i t

1. Skýrsla stjórnar.
2. Fulltrúarráð Heimdallar 1968 - 1969.
3. Nefndir á vegum félagsins.
4. Reikningar Heimdallar.
5. Skýringar með reikningum.

*I aðalfundum má ekki verða veynt að gráin fyrir
félagsstjórn í einstökum tilgangum.*

E L I S A B E T H

Hversti 5 af með aðalfundum félagsins?

Síðasti aðalfundur Heimdallar var haldinn 24. október 1968. Þar flutti fráfarandi formaður, Ólafur B. Thørs, skýrslu stjórnar fyrir s.l. starfsár og lesnir voru upp reikningar félagsins. Á þessum aðalfundi félagsins voru kosnir í stjórn fyrir næsta ár eftirtaldir menn:

Steinar Berg Björnsson, viðskiptafr., formaður,

Árni Árnason, verzlunarskólanemi,

Baldvin Jónsson, verzlunarmaður,

Jón Steinar Gunnlaugsson, laganemi,

Karl Jeppesen, kennari,

Kolbeinn Pálsson, rakari,

Pétur Eiríksson, menntaskólanemi,

Pétur Kjartansson, laganemi,

Pétur Sveinbjarnarson, umferðarfulltrúi,

Sigurður Ágúst Jensson, trésmiður,

Kristinn Björnsson, menntaskólanemi, og

Önundur Björnsson, kennaraskólanemi.

Strax að loknum aðalfundi hélt stjórnin sinn fyrsta fund og skipti þannig með sér verkum:

Pétur Kjartansson, varaformaður,

Baldvin Jónsson, ritari og

Jón Steinar Gunnlaugsson, gjaldkeri.

Fljótlega að loknum aðalfundi kom í ljós, að Kristinn Björnsson, menntaskólanemi, taldi sig ekki hafa aðstæður til þess að sitja áfram í stjórn Heimdallar og sagði hann sig úr stjórninni með bréfi, sem dags. var 3/11 '68. Stuttu síðar tók Geir Haarde, menntaskólanemi, við sæti í stjórn Heimdallar, með samþykki fulltrúaráðs félagsins, og hefur setið í stjórninni út þetta kjörtímabil. Stjórnin hefur á starfsárinu haldið 51 stjórnarfund.

I eftirfarandi skýrslu verður reynt að greina frá félagsstarfinu í einstökum liðum.

Fjálmála- K L Ú B B F U N D I R

Hvernig á að mæta efnahagsörðugleikunum?

Annan dag nóvembermánaðar var haldinn klúbbfundur í Tjarnarbúð og var gestur á fundinum Magnús Jónsson, fjármálaráðherra. Ræddi hann þar um, hvernig eðlilegast væri að mæta efnahagsvandanum. Pátttaka var mjög góð og stóð fundurinn fram eftir degi.

Viðhorf að loknu Alþýðusambandsþingi.

Þann 7. desember var haldinn næsti klúbbfundur á vegum Heimdallar og mætti þar Hannibal Valdimarsson, alþingismaður og forseti Alþýðusambands Íslands. Ræddi Hannibal um horfur í verkalyðsmálum að loknu Alþýðusambandsþingi. Fundurinn var ekki eins fjölmennur og við var búizt, en það orsakaðist fyrst og fremst af því, að á sama tíma var haldin formannaráðstefna Sjálfstæðisfloksins.

Ísland og Nato.

Aron Guðbrandsson, forstjóri, mætti á klúbbfundi hjá féluginu 18. janúar og ræddi Aron þar um þær hugmyndir, sem hann hefur sett fram í vetur um Ísland og aðild þess að NATO. Fundurinn var mjög vel sóttur og stóð hann fram eftir degi. Á fundinum kom fram, að Aroni Guðbrandssyni hafi verið meinað að komast með greinar, sem hann hafði skrifað um þessi mál í blöðin og var því samþykkt í lok fundarins eftirfarandi ályktun:

"Fundur Heimdallar FUS. haldinn í Reykjavík 18. jan 1969. mótmælir harðlega afgreiðlu útværpsráðs á beiðni fjölmargra útvarpshlustenda um endurtekningu samtals-páttar Arons Guðbrandssonar og Guðmundar H. Garðarssonar nýverið.

Krefst fundurinn þess, að útværpsráði verði sett eðlileg fundarsköp. Þá leyfir fundurinn sér að vara við því, að

forsvarsmenn annarra fjölmilunartækja eigi sæti í útvarpsráði sbr. ritstjórar priggja dagblaða.

Fjölmilunartækin eiga innbyrðis í samkeppni, og leyfir fundurinn sér að draga í efa, að forystumönnum annarra fjölmilunartækja sé gert rétt með því að setja þá sem hagsmunaverði samkeppnisaðila síns.

Með framangreindri samþykkt er ekki lagður neinn dómur á skoðanir, sem fram koma í nefndum samtalsþætti."

Pessi ályktun var send útvarpi og sjónvarpi, svo og dagblöðnum, sem öll birtu hana. Vakti ályktun pessi allmikla athygli og umræður.

Prent- og skoðanafrelsi á Íslandi.

Í framhaldi af klúbbfundi um Ísland og NATO var boðað til annars klúbbfundar 15. febrúar. Gestur fundarins var Sigurður Bjarnason, ritstjóri og alþingismaður, og ræddi hann um prent- og skoðanafrelsi á Íslandi. Umræður urðu mjög skemmtilegar og fróðlegar á þessum klúbbfundi, sem stóð lengi dags.

Stjórnmálaviðhorfið.

Bjarni Benediktsson, forsætisráðherra og formaður Sjálfstæðisflokkssins, kom 29. febrúar á klúbbfund og ræddi um stjórnmálaviðhorfið að áliðnum vetri og horfurnar framundan. Að framsögn lokinni svaraði forsætisráðherra fjölmörgum fyrirspurnum.

Er allur atvinnurekstur í sjávarútvegi og fiskiðnaði að komast á framfæri hins opinbera?

Einar Sigurðsson, útgerðarmaður, var gestur Heimdallar á klúbbfundi, sem haldinn var 26. apríl og ræddi hann um atvinnurekstur í sjávarútvegi og fiskiðnaði. Miklar umræður sköpuðust að loknu erindi Einars og svaraði hann mörgum fyrirspurnum.

T I L H Ö G U N K L Ü B B F U N D A.

Nú eru liðin u.p.b. 10 - 12 ár síðan Heimdallur tók upp klúbbfunda fyrirkomulagið. Framan af voru þessir klúbbfundir einn vinsælasti liðurinn í starfsemi félagsins og hafa ótal önnur félög tekið þetta fundarform upp eftir Heimdalli. Telja verður, að næsta stjórn félagsins verði að taka til endurskoðunar þetta fundarform, hugsanlega með það að markmiði að færa fundina yfir á annan dag eða breyta formi þeirra.

R Á Ð S T E F N U R.

Ráðstefna um kjördæmaskipan.

Dagana 8. - 9. febrúar var haldin ráðstefna í félagsheimili Heimdallar um kjördæmamálið. Ráðstefnan var ekki fjölmenn og var samþykkt að vísa málinu til stjórnar félagsins, til frekari ákvarðana um framvindu þess.

F É L A G S - O G F U L L T R Ú A R Á Ð S F U N D I R.

Pann 12. nóvember hélt Heimdallur fulltrúaráðsfund. Mætti formaður flokksins, Bjarni Benediktsson, forsetisráðherra á fundinn og ræddi ráðstafanir vegna efnahgsörðugleikanna. Flutti hann þar mjög ítarlegt og greinargott erindi, sem gaf fundarmönnum góða mynd af ástandinu í efnahagsmálum þjóðarinnar. Í lok fundarins var samþykkt eftirfarandi ályktun:

"Heimdallur, félag ungra Sjálfstæðismanna í Reykjavík, gerir sér fulla grein fyrir þeim miklu efnahagserfiðleikum, sem nú steðja að þjóðinni. Forsendur fyrir þeim aðgerðum, sem ráðherrar Sjálfstæðisflokkns beita sér fyrir eru þær, að kaupgjald hækki ekki umfram það, sem geta atvinnuveganna leyfir. Heimdallur minnir á, að geta atvinnuveganna ræðst verulega af því, að atvinnutækjum sé skynsamlega stjórnað og ekki sé dregið og mikið fé út úr þeim.

Heimdallur álítur, að ríkisvaldið eigi að beita bönkum og lánasjóðum til þess að styðja þau fyrirtæki, sem sýnt hafa í harðnandi árferði, að þau eru lífvænleg, en hætta að halda lífinu í fyrirtækjum, sem augljóst er að

standast ekki samkeppni.

Heimdallur lýsir í meginatriðum yfir stuðningi sínum við fram komna tillögu til lausnar efnahagsvandans, enda komi það skýrt fram, að Sjálfstæðisflokkurinn er undir það búinn að leggja tillögurnar undir dóm þjóðarinnar í almennum kosningum, ef óábyrg öfl hindra framkvæmd beirra."

Pann 29. janúar var haldinn fulltrúaráðsfundur, þar sem áttu sér stað umræður um kjördænamálið og eins voru lagðar fyrir fulltrúaráðsfundinn tillögur um two kappröðufundi við unga Framsóknarmenn í Reykjavík. Skyldi annar fundurinn fjalla um utanríkismál, en hinn um efnahagsmál. Samþykkti fulltrúaráðsfundurinn, að Heimdallur tæki þátt í slíkum kappröðufundum og vísaði frekari framkvæmd málsins til stjórnar félagsins.

Til fulltrúaráðsfundar var boðað 27. september, og voru þar kosnir eftirfarandi fulltrúar í uppstillinganefnd félagsins:

Halldór Runólfsson,

Hannes J.S. Sigurðsson,

Jón Magnússon,

Pétur Kjartansson, og

Steinar Berg Björnsson.

A fundinum skýrði Ragnar Tómasson, lögfræðingur frá hugmynd að stofnun framkvæmda- og útgáfusjóðs Heimdallar. Þessum sjóði er ætlað að standa undir útgáfustarfsemi á vegum félagsins, svo og öðrum fjárfrekum framkvæmdum. Lögð voru fram drög að reglugerð fyrir sjóðinn og samþykkti fulltrúaráðsfundur þau drög og samþykkti að vísa málínu til stjórnar félagsins og fjárlunarnefndar til úrvinnslu og framkvæmda. Takist vel til um stofnun og starfrækslu sjóðs þessa á hann að geta orðið féluginu til ómetanlegs gagns.

Siðbót í íslenzkum stjórnmalum.

Almennur félagsfundur var haldinn 9. janúar í félagsheimili Heimdallar og var fundarefnið: "Er pólitískt vald í nefndum og ráðum hins opinbera óhóflegt?" Halldór Blöndal og

Jón E. Ragnarsson höfðu framsögu á þessum fundi, sem var mjög fjölmennur eða 100 manns.

Annar félagsfundur innan málaflokksins "Siðbót í íslenzkum stjórnmalum" var haldinn í félagsheimili Heimdallar 13. febrúar og var fundarefnið: "Stjórnmalaflokkarnir og áhrif kjósenda á starf þeirra." Frummælendur voru Haraldur Blöndal og Friðrik Sóphusson. Fundurinn var fjölmennur.

Stefnuskrá Heimdallar.

Pann 16. febrúar var umræðukvöld í félagsheimili Heimdallar og var þar tekin til umræðu stefnuskrá Heimdallar. Formaður Heimdallar, Steinar Berg Björnsson, hafði framsögu í þeim umræðum og svaraði síðan fyrirspurnum og tók þátt í umræðum á eftir.

Sameiginlegir fundir.

Stjórn Heimdallar beitti sér fyrir sameiginlegum fundi 25. nóvember með stjórnnum Týs F.U.S. í Kópavogi og Stefnis F.U.S. í Hafnarfirði. Var fundurinn haldinn í félagsheimili Heimdallar og var mjög gagnlegur.

Allsherjar fundur var haldinn með nefndum og ráðum á vegum félagsins svo og stjórnar Heimdallar þann 8. mars. Þar voru tekin fyrir þau mál, sem efst voru á baugi innan félagsins, stjórnin skýrði frá því, sem í bígerð var og fundarmenn komu fram með ýmsar tillögur.

Stjórnir Heimdallar og Sambands ungra Sjálfstæðismanna héldu sameiginlegan stjórnarfund mánudaginn 21. apríl. Skýrði stjórn SUS frá undirbúningi undir Sambandsþing ungra Sjálfstæðismanna, sem síðan var haldið á Blönduósi og eins var rætt um, hvernig gengi að vinna úr niðurstöðum aukabings SUS, sem haldið var í Reykjavík haustið 1968.

Atvinnumál skólafólks.

Stjórn Heimdallar fékk Ingólf Jónsson, ráðherra, til þess að mæta á almennum umræðufundi í félagsheimili Heimdallar 21. apríl og taka til umræðu efnið "atvinnumál skólafólks á komandi sumri". Á þessum fundi voru mættir um 70 nemendur í framhaldsskólam borgarinnar og urðu mjög fjörlegar umræður um

þetta vandamál fram eftir kvöldi.

I framhaldi af þessum fundi fór stjórn Heimdallar á fund forsætisráðherra og skýrði honum frá umræðum á þessum fundi, svo og könnun, sem nokkrir Heimdallarfélagar í framhaldsskólum höfðu gert á atvinnuhorfum skólafólks. Lýsti forsætisráðherra því yfir, að stjórnvöld hefðu tekið þetta mál til ítarlegrar athugunar og yrði gert allt, sem hægt væri til þess að leysa þetta vandamál.

M Á L F U N D I R O G N Á M S K E I Ð.

Ólafur B. Thors veitti forstöðu námskeiði í ræðumennsku og fundarsköpum dagana 20., 21., og 23. janúar. Þátttaka í námskeiðinu var mjög góð og létu þáttakendur vel af árangri þess. I framhaldi af námskeiðinu voru haldnir 2 málfundir, sá fyrri var haldinn 26. janúar og var rætt um afstöðu Heimdallar til kommúnistra á Íslandi. Frummælendur voru Geir Waage og Þórður Gunnarsson. Seinni málfundurinn var haldinn 27. janúar og var umræðuefnin: "Íslenzkt þjóðfélag". Frummælendur voru Rannveig Sveinsdóttir og Grettir Gunnlaugsson.

K Y N N I N G A R F U N D I R M EÐ S K Ó L A - N E M U M O G N Ý J U M F É L Ö G U M.

Pann 26. nóvember var haldinn fundur með nemendum úr Hagaskóla. Var það mjög fjölmennur fundur og var rætt vítt og breitt um íslenzk stjórnsmál á undanförnum árum. Næsti fundur af þessu tagi var haldinn 5. desember og var það fundur með nemendum úr 3. bekk Menntaskólans í Reykjavík. 5. janúar var svo haldinn fundur með nýjum félögum. Að þessum fundi, svo og allmögum öðrum, sem síðar voru haldnir, var nýjum félögum gerð grein fyrir því félagsstarfi, sem rekið er á vegum Heimdallar, rætt var um stefnuskrá og markmið Sjálfstæðisflokkssins og tekið var til umræðu stjórnsmálaástandið í landinu. Fundur með Verzlunarskólanemum var haldinn 22. janúar og kom þar Sigurður Magnússon, framkvæmdastjóri Kaupmannasamtakanna, og ræddi um verzlunarmál. Pann 23. febrúar var haldinn fundur með trúnaðarmönnum í skólum, en þá hafði stjórn Heimdallar skömmu áður á fundi valið sérstaka trúnaðarmenn í flestum framhaldsskólum í Reykjavík.

U M R A E D U K V O L D I F E L A G S -
H E I M I L I H E I M D A L L A R .

Þann 14. nóvember var opið hús í félagsheimili Heimdallar. Gestur á þeim fundi var Guðmundur H. Garðarsson, formaður Verzlunarmannafélags Reykjavíkur, og ræddi hann um starf þess.

Þann 17. nóvember kom Baldvin Tryggvason, fyrrverandi formaður Fulltrúaráðs Sjálfstæðisfélaganna í Reykjavík, í félagsheimili Heimdallar og ræddi um starfsemi Sjálfstæðisflokkins í Reykjavík. Magnús Þórðarson, framkvændastjóri Varðbergs, kom á fund í félagsheimili Heimdallar 21. nóvember og ræddi um aðdraganda að stofnun og starfsemi Atlantshafsbandalagsins. Kvíkmyndakvöld var í félagsheimilinu 24. nóvember. 27. nóvember kom Höskuldur Jónsson, deildarstjóri í fjármálaráðuneytinu, í félagsheimili Heimdallar og ræddi um Fríverzlunarsvæði Evrópu og hugsanlega aðild Íslands að því. Styrmir Gunnarsson, blaðamaður við Morgunblaðið, kom á fund í félagsheimilinu þ. 12. janúar og ræddi við Heimdellinga um kommunisma á Íslandi og stjórnsmál almennt. Guðmundur J. Guðmundsson, varaformaður Dagsbrúnar og borgarfulltrúi Alþýðubandalagsins í Reykjavík, kom í félagsheimili Heimdallar 16. janúar og ræddi um launþegamál, notkun verkfallsheimilda og fleira. Kvíkmyndakvöld var í félagsheimilinu 7. febrúar.

I febrúar, marz og apríl voru alloft auglýst svokölluð opin kvöld í félagsheimili Heimdallar, þar sem félagsmenn gátu hitzt og rætt um hugðarefni sín.

K A P P R A E D U F U N D I R .

Fljótlega í upphafi starfsárs núverandi stjórnar var tekin ákvörðun um það að halda kappræðufundi við önnur stjórn-málafelög. I framhaldi af því skoraði stjórn Heimdallar á stjórn Félags ungra Framsóknarmanna í Reykjavík, að halda kappræðufund um utanríkismál. I framhaldi af því skoraði stjórn Félags ungra Framsóknarmanna á Heimdall til kappræðna um efnahagsmál. Var því ákveðið að halda tvo kappræðufundi, þann fyrri um utanríkismál, en þann seinni um efnahagsmál. Fyrri fundurinn var haldinn í Sigtúni 2. febrúar og var um-

ræðuefnið: "Utanríkismál." Fundarstjóri af hálfu Heimdallar var Pétur Sveinbjarnarson. Framsögumenn Heimdallar voru Jón E. Ragnarsson, lögfr. og Hörður Einarsson, lögfr. Aðrir ræðumenn af hálfu Heimdallar voru Friðrik Sóphusson, laganemi, Halldór Blöndal, kennari, Haraldur Sumarliðason, trésniður, og Jón Steinar Gunnlaugsson, laganemi. Fundurinn var mjög fjölmennur og þótti takast í alla staði vel.

Seinni kappræðufundurinn við unga Framsóknarmenn í Reykjavík var haldinn 2. mars og var einnig í Sigtúni. Fundarstjóri af hálfu Heimdallar var Pétur Kjartansson. Framsögumenn Heimdallar á þessum fundi voru Steinar Berg Björnsson, viðskiptafraðingur, og Styrmir Gunnarsson, lögfræðingur. Aðrir ræðumenn Heimdallar voru Eggert Hauksson, viðskiptafræðingur, Ellert B. Schram, lögfræðingur, Ásmundur Einarsson, blaðamaður, og Halldór Blöndal, kennari. Fundurinn var mjög fjölsóttur og sköpuðust mjög skemmtilegar umræður á þessum fundi.

Reynslan af þessum tveimur kappræðufundum er sú, að þetta er fundarform, sem er mjög vinsalt, og jafnframt fá félagar í stjórnmálasamtökum unga fólksins tækifæri til þess að skiptast á skoðunum og gagnrýna það, sem miður fer í þjóðféluginu og þá jafnframt að benda á það, sem vel er gert.

A N N A Ð F U N D A S T A R F.

Stjórn Heimdallar ákvað að beita sér fyrir fundum með talsvert öðru formi en tíðkazt hefur. Með þessu móti vildi stjórn Heimdallar reyna að koma til móts við fólk, sem annars gefur sér ekki tíma eða hefur ekki áhuga á að ræða um þau mál, sem venjulega eru kölluð stjórnmal, heldur að taka til umræðu þau mál, sem snerta svo til hvern einasta þjóðfélagsþegn beint. Stjórnin ákvað því að beita sér fyrir tveimur fundum, öðrum um mjólkursölumál í Reykjavík, en hinum um íþróttamál.

Borgarafundur um mjólkursölumál.

Pann 26. febrúar var haldinn á vegum Heimdallar almennur borgarafundur um mjólkursölumál. Fundurinn var haldinn í Sigtúni og hafa mætt á fundinum á milli 800 og 1000 manns. Framsögumenn á fundinum voru Björg Stefánsdóttir, húsmóðir, Höskuldur Jónsson, deildarstjóri, Sigurður Magnússon,

framkvæmdastjóri, og Vignir Guðmundsson, blaðamaður. A fundinn var boðið stjórn og framkvæmdastjóra Mjólkursamsölunnar í Reykjavík, og ennfremur var boðið til fundarins fulltrúum á búnaðarþingi, sem þá stóð yfir hér í Reykjavík. Miklar umræður urðu á fundinum og m.a. tóku til máls landbúnaðarráðherra, Ingólfur Jónsson, framkvæmdastjóri Mjólkursamsölunnar í Reykjavík, Stefán Björnsson, og margir fleiri.

Fundur um íþróttamál.

Pann 1. mars var haldinn almennur fundur um íþróttamál á Hótel Sögu. Frummælendur voru: Alfreð Þorsteinsson, Torfi Tómasson, Þorsteinn Hallgrímsson og Hannes P. Sigurðsson. A fundinum urðu mjög miklar umræður um íþróttamál og það sem gera þyrfti á næstunni til þess að bæta aðstöðu íþróttamanna. Fundurinn var fjölmennur og munu hafa mætt á honum um 300 manns.

S K E M M T A N I R O G D A N S L E I K I R.

Pann 29. nóvember var haldinn dansleikur í Las Vegas. 17. desember var dansleikur í Sigtúni. Pann 27. desember var haldin jólagleði Menntaskólans í Reykjavík og Menntaskólans í Hamrahlíð í félagsheimili Heimdallar. Pann 28. desember var síðan haldin jólagleði Hagaskólans í félagsheimili Heimdallar. Heimdallarfélagar úr Verzlunarskóla Íslands og Kennaraskóla Íslands héldu sameiginlega nýársgleði í félagsheimili Heimdallar 2. janúar. Mjög vel var vandað til þessara skemmtana og var þátttaka almenn. Pann 18. febrúar var haldinn dansleikur í Sigtúni, dansleikir voru haldnir í Las Vegas dagana 15. og 22. mars, í Tjarnarbúð 26. apríl og 31. maí og í Sigtúni 10. júlí. Hausthátið Heimdallar var haldin á Hótel Sögu 29. ágúst. Ræðumenn á þeirri hátíð voru Jóhann Hafstein, dómamálaráðherra, og Steinar Berg Björnsson, formaður Heimdallar. Hljómsveit Ragnars Bjarnasonar, Ómar Ragnarsson og Gísli Alfreðsson skemmtu. Hátíðina sóttu um 400 manns.

K Y N N I S F E R Ð I R.

Kynniferðir hafa löngum verið vinsæll þáttur í starfi Heimdallar. Því ákvað stjórn Heimdallar að fara í nokkrar

kynnisferðir og voru farnar 4 síkar.

Kynnisferðir á Keflavíkurflugvöll.

Auglýst var kynnisferð á Keflavíkurflugvöll 7. mars en þar sem þátttaka reyndist svo mikil, var ákveðið að skipta hópnum. I fyrri kynnisferðinni tóku þátt um 50 manns og í þeiri seinni voru rúmlega 70 félagar. Var starfsemi NATO á Keflavíkurflugvelli skoðuð og fengu Heimdallarfélagar þar mjög gott tækifæri til þess að beina fyrirspurnum til varnarliðsmanna um ýmis atriði, sem til umræðu hafa verið hér á landi að undanförnu.

Kynnisferð að Búrfelli.

Heimdallur efndi til kynnisferðar að Búrfelli 28. júní, Un 100 manns tóku þátt í kynnisferðinni, sem þótti takast mjög vel og var þetta síðasta tækifæri, sem mönnum gafst til þess að skoða framkvæmdir við Búrfell, áður en vatni var hleypt á virkjunarframkvændirnar.

Kynnisferð í álverið.

Pann 9. ágúst fór Heimdallur í kynnisferð að álverksmiðjunni í Straunsvík. Þátttakendur voru um 180 og veittu forsvarsmenn verksmiðjunnar þátttakendum í kynnisferðinni mjög greinargóðar upplýsingar um þá starfsemi, sem fram á að fara í verksmiðjunni svo og framkvæmdir til þessa. Síðan gafst þátttakendum gott tækifæri til þess að skoða öll mannvirki þar suður frá.

Ý M I S Ö N N U R S T A R F S E M I A V E G U M H E I M D A L L A R.

Fyrir s.l. jól var gefið út mjög stórt og myndarlegt viðskiptablað á vegum Heimdallar og aðstoðuðu margir Heimdallarfélagar við dreifingu á því. Ritstjórar viðskiptablaðsins voru Ingvar Sveinsson, verzlunarmaður, og Páll Stefánsson, framkvændastjóri Heimdallar.

Formaður Heimdallar átti þess kost að koma í Menntaskólann við Hamrahlið og Menntaskólann í Reykjavík á vegum Heimdallar. Var fundurinn í Menntaskólanum við Hamrahlið

haldinn í nóvember, og var rætt þar um stefnu og störf Sjálfstæðisflokkssins, en fundurinn í Menntaskólanum í Reykjavík var haldinn í marz og var þar rætt um kapitalisma.

Stjórnir Heimdallar og SUS háðu handknattleikskeppni sín á milli 2. maí. Dómari í þeirri keppni var Geir Hallgrímsson, borgarstjóri. Keppninni lauk þannig, að Heimdallur bar sigur af hólmi.

A s.l. starfsári gafst stjórn Heimdallar tækifæri til að heimsækja eftirtalda ráðherra Sjálfstæðisflokkssins: Pann 6. desember heimsótti stjórn Heimdallar Jóhann Hafstein, dómsmálaráðherra, 10. janúar heimsótti stjórnin Magnús Jónsson, fjármálaráðherra, og 14. febrúar heimsótti stjórnin Ingólf Jónsson, landbúnaðarráðherra. Ennfremur gafst stjórninni tækifæri á að heimsækja Geir Hallgrímsson, borgarstjóra og var það 26. apríl. Heimsóknir þessar voru mjög gagnlegar. Í þeim gafst stjórnarnönum í Heimdalli tækifæri til þess að koma á framfæri sjónarmiðum ungra manna við framámenn flokkssins og ráðherrar okkar og borgarstóri fengu tækifæri til þess að kynnast þeim skoðunum, sem nú ríkja hjá yngri mönnum til einstakra þjóðfélagsmála. Eru skoðanaskipti sem þessi ómetanleg til þess að minnka það bil, sem oft vill verða á milli yngri og eldri manna innan stjórnmalafélaga.

Undir stjórn framkvæmdastjóra félagsins, Páls Stefánssonar, tóku Heimdellingar verulegan þátt í rekstri á nýafstöðnu happdrætti flokkssins og tóku meðal annars að sér að annast alla lausasölu á happdrættismiðum í Reykjavík.

Pegar s.l. starfsár hófst var enginn starfsmaður hjá Heimdalli. Ákvað því stjórn Heimdallar að kanna við stjórn SUS, hvort ekki gæti orðið að samkomulagi, að stjórn Heimdallar og stjórn SUS réðu sér sameiginlegan starfsmann. Var talið, að með því væri hægt að skapa þau starfsskilyrði og borga þau laun, að góður maður fengist til starfa. Varð um þetta samstarf á milli stjórna Heimdallar og SUS og var Páll Stefánsson ráðinn framkvæmdastjóri Sambands ungra Sjálfstæðismanna og Heimdallar frá 1. nóvember 1968. Hefur þessi tilhögun gefist mjög vel og er óskandi, að þetta samstarf haldi áfram.

Pessar nefndir og ráð hafa verið starfandi á vegum
Heimdallar á síðastliðnu starfsári.

Fulltrúaráð.

Andrés Andrésson,	Ólafur Jónsson,
Arnfinnur U. Jónsson,	Ólafur B. Thors,
Árni Ól. Lárusson,	Páll Bragi Kristjánsson,
Ásgeir Thoroddsen,	Páll Stefánsson,
Baldur Guðlaugsson,	Pétur Kr. Hafstein,
Bergþór Konráðsson,	Ragnar Kjartansson,
Birgir Isl. Gunnarsson,	Reynir Kristjánsson,
Bjarni Beinteinsson,	Skúli Bjarnason,
Björgólfur Guðmundsson,	Stefán Pálsson,
Björn Bjarnason,	Styrmir Gunnarsson,
Brynjólfur Kjartansson,	Sveinn Þorgrímsson,
Eggert Hauksson,	Sverrir N. Gunnlaugsson,
Eiríkur Benjamínsson,	Sævar B. Kolbeinsson,
Ellert Schram,	Valur Valsson,
Friðrik Sóphusson,	Vigfús Ásgeirsson,
Gunnar Gunnarsson,	Vilborg Bjarnadóttir,
Gunnar Þorláksson,	Vilhjálmur P. Vilhjálmsson,
Gunnlaugur Claessen,	Þorsteinn Ingólfsson,
Gylfi Þór Magnússon,	Þorsteinn Pálsson,
Halldór Blöndal,	Þór Whitehead.
Halldór Runólfsson,	
Hallgrímur Geirsson,	
Haraldur Sumarliðason,	
Hörður Einarsson,	
Ingí Torfason,	
Jakob R. Möller,	
Jón Magnússon,	
Jón E. Ragnarsson,	
Jón Stefán Rafnsson,	
Jón G. Zoega,	
Kristján Ragnarsson,	
Magnús Gunnarsson,	
Magnús Hreggviðsson,	
Már Gunnarsson,	
Ólafur Jensson,	

Skipulagsnefnd.

Hörður Sigurgestsson, formaður,
Baldur Guðlaugsson,
Jón Magnússon,
Stefán Pálsson,
Sverrir Haukur Gunnlaugsson,
Vilhjálmur Vilhjálmsson,
Þorsteinn Pálsson.

Stjórnmálanefnd.

Friðrik Sóphusson, formaður,
Ellert B. Schram,
Magnús Gunnarsson,
Björgólfur Guðmundsson,
Ingi Torfason,
Ásgeir Thoroddsen.

Fjárlöflunarnefnd.

Guðlaugur Bergmann,
Páll Stefánsson,
Ragnar Tómasson.

Spjaldskrárnefnd.

Andrés Andrésson,
Kjartan Kjartansson,
Steinar Guðlaugsson,
Kjartan Gunnarsson.

Félagsheimilsnefnd.

Jón Grímsson, formaður,
Sigtryggur Jónsson,
Ólafur Klemensson,
Jón Ingimarsson,
Björn Sigurbjörnsson,
Þorsteinn Þorsteinsson,
Halldór Kristinsson,
Kjartan Gunnarsson,
Geir Waage.

Stefnuskrárnefnd.

Ásmundur Einarsson, formaður,
Jón Magnússon,
Skúli Bjarnason,
Kjartan Gunnarsson,
Steinar Guðlaugsson.

Skemmtinefnd.

Pétur J. Eiríksson, formaður,
Hannes J.S. Sigurðsson,
Steinar Guðlaugsson,
Baldvin Jónsson,
Halldór Kristinsson.

REKSTRAR- OG EFNHAGSREIKNINGUR

pr. 24/10 1968 - 15/9 1969

REKSTRARREIKNINGUR

Gjöld

Félagsbúð	vörukaup	54.445.00	Dansl
	+ vörusala	<u>32.879.00</u>	21.566.00
Kostnaður v/félagsheimilis		26.528.70	Félags
Póstur, prentun og ritföng		43.651.50	
Afskriftir		5.498.00	Auglj
Afskrift félagsheimilis		111.628.00	
Vaxtakostnaður	17.981.10		Happo
+ tekjur	<u>244.65</u>	17.736.45	
Laun framkvæmdastjóra		84.000.00	Fyrne
Fundakostn.: Kappræðufundir	8.180.00		Ferð
Mjólkursölufundur	1.990.00		
Íþróttafundur	810.00		
Aðrir fundir	<u>9.982.00</u>	20.962.00	
Risna		1.925.00	Tekj
Jólavökur: M.R. og M.H.	10.134.00		
Hagaskóli	2.185.75		Tap
V.I og K.I.	<u>7.320.00</u>	19.639.75	
Greiddar óbókfærðar skuldir		12.201.85	
Leiðréttiing spjaldskrár		10.000.00	
Kostnaður v/Víssissíðu		554.00	
Aksturskostnaður		6.871.00	
Launaskattur o. fl.		2.526.00	
Bifreiðakostnaður		4.025.00	
Ýmiss kostnaður		3.992.09	
Afskrifuð inneign		<u>7.606.00</u>	
		<u>400.911.34</u>	

24/10 1968 - 15/9 1969

Tekjur

EFNAHAGSREIKNINGUR

B.R. 11

Eignir

Ávísanareikn. 38849 í V.I.		973.38
Skuldunautar		3.750.00
Hljómplata Ólafur Thors		17.525.00
Ahöld	10.800.00	
÷ afskrifað	<u>1.080.00</u>	9.720.00
Húsgögn	27.357.00	
÷ afskrifað	2.735.00	
÷ afskrifað áður	<u>13.619.00</u>	11.003.00
Teppi	13.603.00	
÷ afskrifað	1.360.00	
÷ afskrifað áður	<u>6.806.00</u>	5.437.00
Bókasafn	3.238.00	
÷ afskrifað	<u>323.00</u>	2.915.00
Kvikmynd		34.475.00
Félagsheimili	1.116.284.34	
÷ afskrifað	111.628.00	
÷ afskrifað áður	<u>114.928.00</u>	<u>889.728.34</u>
		<u>975.526.72</u>

TINGUR

PR. 15/9 1969

Skuldir

Veðskuld við Sparisjóð Rvíkur	
og nágrennis	286,000,00
Lánadrottnar	57,935,10
Víxilskuldir	47,000,00
Höfuðstóll	624,278,38
- tap á árinu	39,686,76
	584,591,62

975,526,72

Viðskiptamannayfirlit pr. 15/9 1969.

Lánadrottnar

Hótel Saga	3.350.00
Fjölrítunarstofa Daniels Halldórssonar	279.50
Ölgerðin Egill Skallagrímsson	2.463.40
Penninn	245.00
Hljómur	9.586.00
B.S.R.	4.010.00
Víkingur	3.000.00
Trésmiðjan Viðir	3.350.00
Freyja	9.601.10
Félagsprents miðjan	7.336.10
Myndamót	3.368.00
Gjaldheimtan	2.526.00
Páll Stefánsson	<u>8.820.00</u>
	<u>57.935.10</u>

Athugasemdir við reikninga.

Eins og fram kemur í reikningum þessum ná þeir aðeins fram að 15. sept. 1969. Ástaðan fyrir því er sú, að birta varð reikningana með skýrslu stjórnar, og nokkurn tíma hefur tekið að fjörlita og ganga frá hvoru tveggja í aðgengilegu formi.

Hvað reikningunum sjálfum viðkemur er rétt að benda sérstaklega á, að afskriftir af félagsheimili og öðru eru kr. 117.126.00 og upp í afskriftirnar aflaði félagið kr. 77.439.24 (þ.e. kr. 117.126.00 + tap kr. 39.686.76).

Skuldir félagsins voru í ársbyrjun kr. 504.590.09 en eru nú kr. 390.935.10 svo að lækkunin nemur kr. 113.654.99. Hér er þó ekki tekin með í reikninginn greiðsla óbókfærðra skulda, sem var kr. 12.201.85.

Innheimta félagsgjálda stendur enn yfir, svo að búast má við, að enn eigi nokkuð eftir að koma inn af félagsgjöldum starfsársins. Einnig eiga tekjur af happdrætti Sjálfstæðisfloksins eftir að aukast, þar sem sala miða stendur yfir til 30. sept.

Jón Steinar Gunnlaugsson, gjaldkeri.